

วารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๑ ประจำเดือน มกราคม - มีนาคม ๒๕๕๐

ISSN 1685-8034

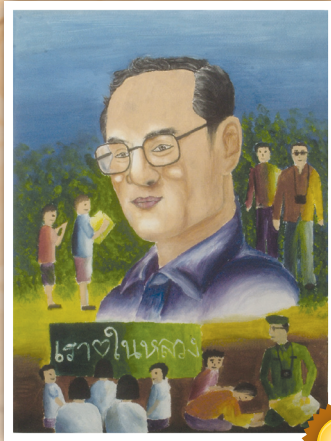
๘๐ พรรษาปวงประชาเป็นสุขคานต์

วารสาร
อันเนื่องมาจาก
พระราชดำริ

ISSN 1685-8034 ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๑ ประจำเดือน มกราคม - มีนาคม ๒๕๕๐

ภาพวาดเฉลิมพระเกียรติในโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา
วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๙ ณ สวนหลวง ร.๙

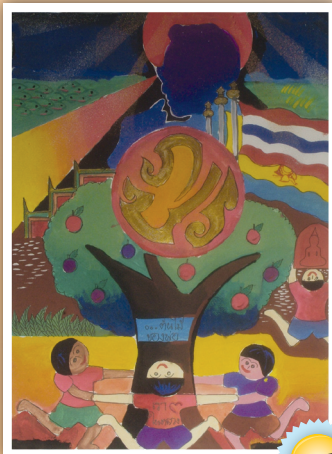
เรารักในหลวง

เด็กหญิงพาทิษา กองคำ
โรงเรียนสาริตถุฟ้าลงกรณ์มหาวิทยาลัย

The Gentle

เด็กหญิงธันชนก เจริญวิสิทริวงศ์
โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย

ต้นไม้ของพ่อ

นายโอ๊ค สืบบาง
โรงเรียนวัดลาดพร้าว

**ความห่วงใยของ
พระเจ้าแผ่นดิน**

เด็กชายไวยวัฒน์ ใฝ่พงษ์เพชร
โรงเรียนวังเด็กพัฒนาและพัฒน์นบริหารธุรกิจ

คำประพันธ์ชนะเลิศ
การประชันกลอนสด ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ช่วงชั้นที่ ๔)
ในโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา
วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๙ ณ สวนหลวง ร.๙

กระทู้ที่ ๑ บทร้อยกรองประเภท “ดอกสร้อย”

ความเอ๋ยความคิด

ความเอ๋ยความคิด
หากคิดชั่วกัลป์โลกีย์มือบาย
ใช้ความคิดเกิดปัญญาพาสร้างเสริม
พ้อหลวงไทยนำทางสร้างควมดี

แม้พลังผิดผลอไผ่ยังไม่สาย
นำละอายการกระทำชั่วชีวิต
ลองริเริ่มคุณธรรมนำสุขศรี
ยินวจีด้วยความคิดพินิจเอย

กระทู้ที่ ๒ บทร้อยกรองประเภท “สักวา”

สักวาโครงการหลวงเพื่อปวงราษฎร์

สักวาโครงการหลวงเพื่อปวงราษฎร์
พัฒนาปาร์กน้ำคำชีวิน
ฝนเทียมหลั่งน้ำรินถิ่นอาศัย
กักหันชัยพัฒนามาตริตรวง

องค์นักปราชญ์ปรีชาชาญงานศาสตร์ศิลป์
ผืนแผ่นดินกอบปรประโยชน์โรจน์เรืองรอง
น้ำพระทัยชโลมปรกพสกผอง
ถิ่นแหลมทองพอเพียงเลี้ยงชีพเอย

กระทู้ที่ ๓ บทร้อยกรองประเภท “กลอนสุภาพ”

แว่นขยาย

มีดวงตาส่องสว่างกระจ่างแจ้ง
ขยายสิ่งมืดมิดด้วยจิตดี
แว่นขยายของพ่อก่อชีวิต
แว่นขยายมีอาจมองส่องหัวใจ

มองเห็นแสงพระธรรมนำวิถี
ขยายที่ปัญญาพาท้าวไกล
ชี้ถูกผิดนำทางสว่างไสว
ขยายให้เห็นความดีที่ตนทำ

ประพันธ์โดย

นางสาวเบญจพร ไพรศรี
นางสาวปิยะนุช ชุตินาคี
นางสาวศุจินันท์ ชัยพันธ์ุ์

โรงเรียนบางปะกอกวิทยาคม

ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๑ ประจำเดือน มกราคม - มีนาคม ๒๕๕๐

วารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๑

คำประพันธ์ชนะเลิศ การประชันกลอนสด สวนหลวง ร.๙

๔

บทบรรณาธิการ

๕

พระราชกรณียกิจ

พระราชกรณียกิจ ระหว่างเดือน มกราคม - มีนาคม ๒๕๕๐

๒๗

เฉลิมพระเกียรติ

อำพล เสนาณรงค์

เศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่

๓๕

แนะนำโครงการ

สมลักษณ์ บุณนาค

เปลี่ยนพื้นที่แค้นแค้นให้ชุ่มชื้น... ด้วยอุโมงค์ พืชน้ำห้วยไฟฟ้า-ลำพะยั้ง

๓๙

ในความทรงจำ

วารินทร์ บุษบรณ

ทรงรอบรู้และเรียนรู้งานอย่างจริงจังด้วยพระองค์เอง

๔๙

ท่องเที่ยวเชิงพัฒนา

เยี่ยมเมืองสามหมอก ชมโครงการพระราชดำริ

- ๕๔ **ประชาภาโส**
สุขทวยสบายใจที่เกิดจากความพอดี พอประมาณของเกษตรกรบ้านปากน้ำฤ
- ๕๙ **พลสำเร็จตามแนวพระราชดำริ** *ประดับ กลัดเข็มเพชร*
เก็บป่าเพื่อสร้างป่า สร้างป่าเพื่ออื้ออื้นุมน
- ๖๕ **พระเกียรติกริกโร**
วีรบุรุษแห่งเอเชีย (Time Asia's Heroes)
- ๖๗ **สาระนุ** *สมลัษณ์ วงศ์จามข่า*
รอยยิ้มเชื่อมใจ ๑๒๐ ปี ไทย-ญี่ปุ่น
- ๗๐ **พลัดถิ่นในโครงการ** *ศุภรัชต์ อินทรารุ*
แนะนำพลัดถิ่นทักของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้
- ๗๑ **๘๐ พรรษา ปวงประชาเป็นสุขสานต์**
โครงการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา ปวงประชาเป็นสุขสานต์

วาระสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๑

ปี ๒๕๕๐ นี้เป็นช่วงเวลามหามงคลอีกวาระหนึ่ง เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ในวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ ซึ่งสำนักงาน กปร. ก็จะมีกิจกรรมเหมือนวาระสำคัญๆ ที่ผ่านๆ มา คือจะมีโครงการเฉลิมพระเกียรติ “๘๐ พรรษา ปวงประชาเป็นสุขสานต์” มีกิจกรรมมากมายในโครงการนี้เหมือนเช่นเคย คือจะมีการเผยแพร่พระราชกรณียกิจให้ได้ทราบกันอย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น ด้วยการจัดนิทรรศการที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาทั้ง ๖ แห่ง พร้อมกับนำสื่อมวลชนสัญจรไปเยี่ยมชมโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่ใกล้เคียงกับศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ นั้นๆ ตลอดทั้งปี นอกจากนี้สำนักงาน กปร. ยังจัดให้มีการประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของบุคคลทั่วไป เกษตรกรทำทฤษฎีใหม่ และธุรกิจทั้งขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดย่อม ประกวดกลอนสดของนักเรียนนักศึกษาตามภูมิภาคตลอดทั้งปี และในช่วงปลายเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๐ จะเป็นการตัดสินผู้ชนะเลิศระดับประเทศ ซึ่งจะได้รับรางวัลด้วยพระราชทานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พร้อมกับการจัดนิทรรศการครั้งใหญ่ของสำนักงาน กปร. ในกรุงเทพฯ ขอให้ผู้อ่านได้ติดตามข่าวการจัดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติต่อไป กิจกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นมีสาระที่น่าสนใจมากมาย ก็จะได้นำมาเผยแพร่ให้ท่านได้ทราบในวารสารนี้ด้วย

วาระสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริฉบับนี้เป็นฉบับแรกของปีที่ ๕ แต่ในแนวทางและเป้าหมายของการทำวารสารฯ ก็ยังไม่เปลี่ยนแปลงจากปีที่ผ่านๆ มา นั่นคือ ต้องการเสนอผลงานของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริให้ประชาชนทุกหมู่เหล่าได้ทราบอย่างกว้างขวาง และพิจารณานำไปประยุกต์ใช้กับการดำรงชีวิตของตน ทำให้อยู่ได้ด้วยพึ่งตนเองและมีความสุขตามฐานะแห่งตน ประกอบกับการตอบรับของผู้อ่าน ส่วนใหญ่มีความพอใจในคอลัมน์ต่างๆ ดังนั้นในปี ๒๕๕๐ นี้ คอลัมน์ต่างๆ ก็ยังมีอยู่เกือบทั้งหมด คือ พระราชกรณียกิจ บทความพิเศษในความทรงจำ ท่องเที่ยวเชิงพัฒนา ประชาชนน้ำใส และเรื่องที่เหมาะสมตามโอกาส ขอให้ผู้อ่านได้ติดตามต่อไป

สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ

เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในพื้นที่
จังหวัดอ่างทอง

เมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

ส

มเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินไปทรงติดตามผลการดำเนินงานโครงการฟาร์มตัวอย่างอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลสีบัวทอง อำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง และทรงเยี่ยมราษฎร โดยมีพลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกรัฐมนตรี นายสมพล พันธุ์มณี เลขาธิการ กปร. และเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเฝ้าฯ รับเสด็จ

ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากเมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๔๙ สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ มีพระราชเสาวนีย์กับพลเอกถนอม บัญฑิต รองสมุหราชองครักษ์ และนายสหัส บุญญาวิวัฒน์ ผู้ช่วยเลขาธิการพระราชวัง ให้ประสานจังหวัดอ่างทองจัดหาที่ดินที่น้ำ

ท่วไม่ถึง จัดทำเป็นโครงการฟาร์มตัวอย่างอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อช่วยเหลือราษฎรผู้ประสบอุทกภัย โดยดำเนินการเป็นแหล่งจ้างงาน แหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตร และเป็นธนาคารอาหารชุมชน (Food Bank) ผลิตอาหารปลอดภัยจากสารพิษ ในการนี้จังหวัดอ่างทองได้ดำเนินงานสนองพระราชดำริโดยก่อสร้างศาลาเอนกประสงค์ ที่บริเวณหมู่ ๘ ตำบลโพสะ อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง เนื้อที่ ๗๕ ไร่ เพื่อเป็นสถานที่ดำเนินงานสนองพระราชเสาวนีย์ ซึ่งสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จพระราชดำเนินมาทรงติดตามผลการดำเนินงานโครงการฯ และทรงเยี่ยมเยียนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๔๙

ต่อมาจังหวัดอ่างทองได้จัดหาที่ดินอีกแปลงหนึ่ง เนื้อที่ ๑,๐๕๓ ไร่ ที่ไม่ได้รับผลกระทบ

จากอุทกภัย ณ หมู่ ๓ บ้านยางกลาง อำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง เพื่อจัดทำโครงการฟาร์มตัวอย่างแห่งที่สองในจังหวัดอ่างทอง เพื่อช่วยเหลือราษฎรที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัย โดยมีหน่วยงานต่าง ๆ ดำเนินงานและพัฒนาส่งเสริมการเกษตรในลักษณะบูรณาการ ทั้งนี้สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ได้ให้การสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงาน ซึ่งสามารถช่วยเหลือราษฎรที่ประสบความทุกข์ยากเดือดร้อนจากอุทกภัยได้เป็นอย่างมาก 🙏

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในพื้นที่ภาคใต้ พร้อมด้วย พระเจ้าวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายา ในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร และพระเจ้าหลานเธอพระองค์เจ้าทีปังกรรัศมีโชติ

ระหว่างวันที่ ๑ - ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

ส

มเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในเขตพื้นที่ภาคใต้ พร้อมด้วย พระเจ้าวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายา ในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร และพระเจ้าหลานเธอพระองค์เจ้าทีปังกรรัศมีโชติ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ เสด็จฯ ไปยังโรงเรียนบันนังสตาอินทระฉัตรมิตรภาพที่ ๒๐๐ อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา เพื่อทอดพระเนตรการดำเนินงานของโรงเรียน จากนั้น เสด็จฯ ไปยังโรงพยาบาลบันนังสตา เพื่อทอดพระเนตร

งานของโรงพยาบาล พร้อมกับทรงรับฟังบรรยายสรุปผลการดำเนินงานของโรงพยาบาล พร้อมกันนี้ได้พระราชทานเครื่องมือและอุปกรณ์การแพทย์ แก่ผู้อำนวยการโรงพยาบาลบันนังสตา

ต่อมาเสด็จฯ ไปยังวัดเนรัญชราวาส เพื่อถวายจตุปัจจัยไทยธรรม แก่เจ้าอาวาสและพระภิกษุ พร้อมกับทรงเยี่ยมหน่วยทหารเฉพาะกิจที่ ๑๒ ทรงรับฟังบรรยายสรุปภารกิจและสถานการณ์ในพื้นที่ ในการนี้ได้พระราชทาน ถูพระราชทานแก่ผู้แทนหน่วยเฉพาะกิจที่ ๑๒ และกองพันทหารราบที่ ๓ กรมทหารราบที่ ๑๗ จำนวน ๔ ราย จากนั้นเสด็จฯ ไปยังชุมชนไทย - พุทธ บริเวณข้างวัดเนรัญชราวาส เพื่อทรงเยี่ยมเจ้าหน้าที่และราษฎรซึ่งถูก ผู้ก่อความไม่สงบทำร้ายจนเสียชีวิตและบาดเจ็บ พร้อมกับพระราชทาน ถูพระราชทานและเงินสงเคราะห์ให้แก่ครอบครัวที่ประสบเคราะห์ในครั้งนี้

วันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ เสด็จฯ ไปยังกองร้อยรบพิเศษที่ ๔ ตำรวจตระเวนชายแดน หน่วยเฉพาะกิจที่ ๑๒ ทรงรับฟังการบรรยายสรุป ภารกิจกรมและสถานการณ์ในพื้นที่ พร้อมกับพระราชทาน ถูพระราชทานแก่ ผู้แทนหน่วยชุดปฏิบัติการที่ ๑, ๒, ๓, ๔ และกองบังคับการกองร้อยรบพิเศษ ที่ ๔ (จำนวน ๑๐ ราย)

จากนั้นเสด็จฯ ไปยังโรงเรียนบ้านเยาะ ตำบลบ้านเยาะ อำเภอธารโต จังหวัดยะลา เพื่อทอดพระเนตรการดำเนินงานของโรงเรียน ในการนี้ได้ พระราชทานหนังสือประจำห้องสมุดแก่ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเยาะ พร้อมทั้งอุปกรณ์การเรียน อุปกรณ์กีฬา แก่ตัวแทนนักเรียนชายหญิง และ ได้พระราชทาน ถูพระราชทานแก่ผู้ว่าราชการจังหวัดยะลา และผู้แทนราษฎร

บ้านสันติสุข ๒ (จำนวน ๒๒ ราย) รวมทั้งทรงเยี่ยมหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ พระราชทานในสมเด็จพระบรม โอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร และ ราษฎรที่มาเฝ้าฯ รับเสด็จ

ต่อมาเสด็จฯ ไปยังโรงพยาบาล สุโขทัย-ลก เพื่อทอดพระเนตรกิจกรรม การดำเนินงาน ในการนี้ได้พระราชทาน เครื่องล้างไตเทียมและอุปกรณ์การ แพทย์ จากเงินรายได้ของเที่ยวบิน มหากุศลแก่ผู้อำนวยการโรงพยาบาล และเสด็จฯ ไปยังศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พร้อมกับพระราชทานสื่อการเรียนรู้อีก แก่หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และ พระราชทาน ถูพระราชทานแก่ราษฎร ที่ได้รับผลกระทบจากผู้ก่อความไม่สงบ (จำนวน ๓ ราย) จากนั้นเสด็จฯ ไปทรง เยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้าฯ รับเสด็จ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในพื้นที่ภาคเหนือ

ระหว่างวันที่ ๑๕-๑๙ มกราคม ๒๕๕๐

เส

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ไปทรงเยี่ยมและติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนในเขตพื้นที่ภาคเหนือ โดยมีรายละเอียดดังนี้

วันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๐ เสด็จฯ ไปยังโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนชมรมพุทธศิลป์ไทยอนุสรณ์ ๒ หมู่ที่ ๕ บ้านปงยาม ตำบลนาปู่ป้อม อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน ในกรณีนี้ได้พระราชทานสิ่งของแก่ครูตำรวจตระเวนชายแดน ผู้แทนนักเรียนชาย - หญิง พระราชทานพันธุ์ไม้ผลแก่ผู้แทนชาวบ้าน และพระราชทานเข็มเชิดชูเกียรติแก่ผู้สนับสนุนงานโครงการตามพระราชดำริ จากนั้นเสด็จฯ ไปทอดพระเนตรกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน พร้อมกับพระราชทานพระราชดำริ สรุปความว่า **การเพาะเนื้อเยื่อมักจะประสบปัญหา มีการตายเป็นจำนวนมาก แต่นักเรียนจะต้องศึกษาให้รู้ว่า สาเหตุที่ตายเพราะอะไร จะมีหลาย ๆ สาเหตุ เช่น อาหารไม่ดี มีเชื้อโรค ทำให้ตายหมด ต้องให้ทราบเหตุผลที่ตายเพื่อการเรียนชีววิทยา โครงการที่บ่อเกลือ จังหวัดน่าน ทำได้ดี เคยส่งคนไปดูงานมาแล้ว ทำให้สามารถทำได้ดีขึ้น เทคนิคดีขึ้น การตายก็ลดน้อยลง**

วันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๐ เสด็จฯ ไปยังโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านแม่ลอง หมู่ที่ ๓ ตำบลบ้านทับ อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อทอดพระเนตรกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน ในการนี้ได้พระราชทานพระราชดำริกับนายเฉลิมเกียรติ แสนวิเศษ รองเลขาธิการ กปร. นายสุวัฒน์ เทพอารักษ์ ที่ปรึกษาด้านการประสานงานโครงการ สำนักงาน กปร. สรุปความว่า **ในบริเวณนี้มีโครงการฯ เก่า จำนวนมาก ขอให้ติดตามตรวจสอบดูว่าผลเป็นอย่างไร พื้นที่นี้อยู่ในเขตอากาศหนาว ควรจะได้พิจารณานำไม้ผลเมืองหนาวมาส่งเสริมให้ราษฎรในพื้นที่ได้ปลูกให้มากขึ้น เช่น ต้นพลับท้อ เป็นต้น รวมทั้งควรปลูกไว้ในโรงเรียนด้วย ในขณะเดียวกันก็ให้โรงเรียนจัดทำเป็นศูนย์ฝึกอาชีพด้วยและหากศิษย์เก่าของโรงเรียนที่มีความรู้ความชำนาญก็จะจ้างมาเป็นผู้สอนให้โรงเรียนและให้ราษฎรในพื้นที่ได้รับความรู้ที่สามารถนำไปปฏิบัติได้ ในขณะเดียวกันศิษย์เก่าก็จะได้มีรายได้เพิ่มขึ้นด้วย**

ต่อมาได้เสด็จฯ ไปยังโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนสโสมสรไลออนส์รัตนโกสินทร์ หมู่ที่ ๑๙ บ้านห้วยหอย ตำบลแม่วิน อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ และโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านแม่ลาจิว หมู่ที่ ๒ ตำบลแม่ลาจิว อำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

วันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๐ เสด็จฯ ไปยังโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านใหม่พัฒนาสันติ หมู่ที่ ๑๔ ตำบลแม่นาจร อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

ในการนี้ได้พระราชทานพระราชดำริ สรุปความว่า ผลการเรียนรู้ของนักเรียนจะได้คะแนนไม่ค้อยดี ในวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ ขอให้ประสานกับมหาวิทยาลัย เชียงใหม่ เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขเรื่อง การเรียนการสอนของโรงเรียน

จากนั้นได้เสด็จฯ ไปยังโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนทุติยะโพธิ์อนุสรณ์ หมู่ที่ ๑๒ บ้านจะนะ ตำบลแม่ฮ้อย อำเภอแม่ฮ้อย จังหวัด เชียงใหม่ และโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน เชียงไทยธำรงค์ หมู่ที่ ๑๕ บ้านปู้หมื่นใน ตำบลแม่สาว อำเภอแม่ฮ้อย จังหวัดเชียงใหม่ ในการนี้ ได้มีพระราชดำริ สรุปความว่า การเพาะเห็ดหอม แต่ก่อนจะต้องเพาะจากไม้ก้อเท่านั้น เดียวนี้สามารถเพาะเห็ดหอมจากถุงได้แล้วทำอย่างไร ทำไม่จึงทำได้

ต่อมาได้เสด็จฯ ไปยังโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนอาโอยามา หมู่ที่ ๑๑ บ้านดอยป่าคา ตำบลม่อนปิ่น อำเภอฝาง จังหวัด เชียงใหม่ ในการนี้ ได้พระราชทานพระราชดำริ สรุปความว่า ควรไปสำรวจดูว่าราษฎรประสบปัญหาอย่างไรบ้าง โดยเฉพาะเรื่องน้ำในหมู่บ้านมีปัญหาอย่างไร การทำมาหากินของราษฎรเป็นอย่างไร เคยได้ฟังเรื่องความได้แย้งกันระหว่างการปลูกผัก ปลูกพืชต่าง ๆ กับการเลี้ยงสัตว์มาตั้งนานแล้วว่าสัตว์จะไปทำลายพืชผลเสียหาย ควรไปสำรวจเพื่อหาแนวทางแก้ไข และกำหนดแนวทางการพัฒนาการเกษตรให้ชัดเจน มีนักเรียนบางคนไม่ต้องการเรียนหนังสือต้องการออกไปช่วยครอบครัวทำการเกษตรก็จะได้ส่งเสริมให้ทำเกษตรให้ได้ผลดีและประสบความสำเร็จมากขึ้น และได้พระราชทานพระราชดำริกับนายเฉลิมเกียรติ แสนนิเศษ รองเลขาธิการ กปร. นายสุวัฒน์ เทพอารักษ์ ที่ปรึกษาด้านการประสานงานโครงการ สำนักงาน กปร. สรุปความว่า ให้สำนักงาน กปร. ประสาน

กรมชลประทานและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาจัดหาน้ำเพื่อการเกษตรให้กับราษฎรบ้านดอยป่าคา และพัฒนาอาชีพให้กับนักเรียนเพื่อให้มีรายได้เสริมช่วยเหลือครอบครัวต่อไป

ต่อมาได้เสด็จฯ ไปยังโครงการปรับปรุงเส้นทางน้ำบ้านยาง ตำบลแม่งอน อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีอธิบดีกรมชลประทาน กราบบังคมทูลรายงานโครงการปรับปรุงเส้นทางน้ำในการพิจารณาจัดหาน้ำช่วยเหลือราษฎรบ้านดอยป่าคา หมู่ที่ ๑๑ ตำบลม่อนปิ่น อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ตามที่ได้พระราชทานพระราชดำรินั้น สำนักงาน กปร. ได้ประสานกับกรมชลประทาน และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้ว พบว่า มีแนวทางในการจัดหาน้ำช่วยเหลือพื้นที่ดังกล่าวสรุปได้ดังนี้

๑. ปรับปรุงฝายหัวงูซึ่งมีอยู่เดิม พร้อมก่อสร้างอาคารทางระบายปากท่อส่งน้ำฝั่งซ้าย

๒. ก่อสร้างระบบท่อส่งน้ำ ความยาวประมาณ ๓,๗๐๐ เมตร จากฝายหัวงู เพื่อมาพักไว้ที่บ่อเก็บกักน้ำในหมู่บ้าน พร้อมวางท่อเพื่อกระจายน้ำ

๓. ก่อสร้างบ่อเก็บน้ำคอนกรีตเสริมเหล็ก จำนวน ๔ แห่ง เพื่อกระจายน้ำไปยังพื้นที่เกษตรของราษฎร และของโรงเรียน

๔. ก่อสร้างบ่อเลี้ยงปลา
ดาดคอนกรีต จำนวน ๑ แห่ง ใน
บริเวณโรงเรียนเพื่อเป็นแหล่งอาหาร
ให้แก่ราษฎร และนักเรียน

วันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๐
เสด็จฯ ไปยังโรงเรียนตำรวจตระเวน
ชายแดนบ้านหนองแถม หมู่ที่ ๑๑
ตำบลเมืองนะ อำเภอเชียงดาว จังหวัด
เชียงใหม่ ในการนี้ได้พระราชทาน
พระราชดำริกับนายเฉลิมเกียรติ
แสนวิเศษ รองเลขาธิการ กปร. และ
นายสุวัฒน์ เทพอารักษ์ ที่ปรึกษา

ด้านการประสานงานโครงการ สำนักงาน กปร. ถึงโครงการปรับปรุงเส้นทางน้ำ
บ้านยาง อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งได้เสด็จฯ ไปทรงตรวจเยี่ยมพื้นที่เมื่อ
วันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๐ สรุปความว่า **มีพื้นที่ได้รับความเสียหายจาก
อุทกภัยคล้ายที่จังหวัดอุดรธานี ซึ่งได้มอบหมายให้มูลนิธิชัยพัฒนาไป
ช่วยเหลือในเรื่องโครงสร้างพื้นฐาน และสำรวจพื้นที่เพื่อทำแผนการ
อนุรักษ์ดินและน้ำต่อไป ทั้งนี้ ควรเร่งอพยพชาวบ้านออกจากพื้นที่เสี่ยงภัย
เพราะขณะนี้ชาวบ้านไม่ต้องการอาศัยอยู่ในพื้นที่เดิมอีกต่อไป**

จากนั้นได้เสด็จฯ ไปยังโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเฉลิมพระเกียรติ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิม
พระชนมพรรษา ๖ รอบ ๕ ธันวาคม ๒๕๔๒ หมู่ที่ ๒ บ้านแก่น้อย ตำบลเมืองนะ
อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนชมรม
พุทธศิลป์ไทยอนุสรณ์ ๑ บ้านแสนคำลือ ตำบลถ้ำลอด อำเภอปางมะผ้า
จังหวัดแม่ฮ่องสอน และโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเบญจมาศ ๑ บ้านสามหมื่น
หมู่ที่ ๖ ตำบลเมืองแหง อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ ในการนี้ได้พระราชทาน
พระราชดำริกับครูใหญ่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเบญจมาศ ๑ สรุปความว่า

**ศิษย์เก่าของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนมีส่วนช่วยกิจกรรม
ต่างๆ ของโรงเรียนได้มาก ควรประสานศิษย์เก่าให้มาช่วยกิจกรรมของ
โรงเรียนให้มากขึ้น** 🙏

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจ
ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี

ระหว่างวันที่ ๒๓ - ๒๔ มกราคม ๒๕๕๐

ส

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมและติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี โดยมีรายละเอียดดังนี้

วันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๐ เสด็จฯ ไปยังโรงเรียนบ้านนามั่ง หมู่ที่ ๓ บ้านนามงคล ตำบลบ้านยอด อำเภอสร้างคอม จังหวัดอุดรธานี โดยมี นายสมพล พันธุ์มณี เลขาธิการ กปร. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เฝ้าฯ รับเสด็จ

ในการนี้ ได้พระราชทานพระราชดำริ สรุปความว่า **โรงเรียนสามารถทำเป็นศูนย์การเรียนรู้ชุมชน เช่น ทำไม้ผลขยาย**

พันธุ์ไม้ผล ทาบกิ่ง ครูสอนให้เด็กทำหลายๆ อย่างได้ ส่งเสริมการปลูกข้าว พักทอง หรือการปลูกมะม่วงเปรี้ยว เพราะจะปลูกง่าย โตเร็ว บางครั้งใช้แทนมะนาวได้ และมะม่วงเปรี้ยวสามารถแปรรูปเป็นวัตถุดิบได้หลายแบบและทำให้จำหน่ายได้ราคาดี

จากนั้นได้เสด็จฯ ไปยังโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านเมืองทอง หมู่ที่ ๗ บ้านนาเมืองทอง ตำบลโนนทอง อำเภอนาขึง จังหวัดอุดรธานี ในการนี้ได้พระราชทานพระราชดำริเกี่ยวกับในการปลูกป่า สรุปความว่า

เดี๋ยวนี้ราษฎรหันมาปลูกยางกันซึ่งต้องปลูกเป็นระเบียบ เป็นแถวเป็นแนว ยางเป็นพืชที่มีรากสั้น ไม่ยึดดินและไม่ได้ปลูกเลียนแบบธรรมชาติ ดังนั้นเวลาฝนตกลงมา มาก ๆ ก็ทำให้แผ่นดินถล่มได้ เช่นที่อุดรดิตถ์ และที่ฝาง ที่โครงการหลวงไปดูมาแล้วเสียหายมาก

แปลกนะคอยอินทนนท์เป็นคอยที่สูงที่สุดในประเทศไทย มีป่าไม้อุดมสมบูรณ์ แต่คนเรานี้ก็แปลกพยายามที่จะเอาสิ่งก่อสร้างอะไรต่อมิอะไรขึ้นไปไว้บนคอยอินทนนท์แทนที่ป่าไม้ มันก็ทำให้เกิดปัญหาแน่นอน

ต่อมาได้เสด็จฯ ไปยังโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านนาขมภู หมู่ที่ ๘ ตำบลบ้านก้อง อำเภอนาขึง จังหวัดอุดรธานี ในการนี้ได้พระราชทานพระราชดำริสรุปความว่า **ทุกอย่างในชีวิตมีต้นทุน แม้ว่าบางครั้งจะไม่ได้บอกเอง มีคนสงเคราะห์ให้เวลาคิดต้นทุนต้องนำมาคิดด้วย จะได้ว่าต้นทุนที่แท้จริงเป็นอย่างไร การตั้งราคาสินค้าของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน**

ส่วนใหญ่จะตั้งราคาต่ำกว่าต้นทุน เพราะต้องการช่วยนักเรียน ช่วยชุมชน ทำให้ประสบการขาดทุน แต่จำเป็นจะต้องรู้ราคาต้นทุนที่แท้จริง เพื่อจะได้เป็นบทเรียน และสอนเด็กในการตั้งราคาสินค้าให้เหมาะสมและให้กลุ่มแม่บ้านได้รู้ต้นทุนเพื่อที่จะได้ตั้งราคาเหมาะสม

วันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๐ เสด็จฯ ไปยังโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านสมประสงค์ (สหกรณ์ร่วมใจ) หมู่ที่ ๘ ตำบลโนนทอง อำเภอนาขึง จังหวัดอุดรธานี ในการนี้ได้พระราชทานพระราชดำริ สรุปความว่า **ในการฝักอาชีพนั้น เมื่อโรงเรียนสามารถปลูกไม้ผล พืชผักได้แล้ว ควรส่งเสริมให้ราษฎรในหมู่บ้านได้ปลูกด้วย โดยให้เด็กนำพันธุ์พืชไปปลูกที่บ้านจะทำให้ราษฎรได้ประโยชน์ด้วย จะได้มีไม้ผล พืชผัก ไว้บริโภคมากขึ้น ส่วนการที่วิทยาลัยเทคนิคอุดรธานี มาฝักอาชีพให้นักเรียนนั้น ขอให้ครูได้ฝักอาชีพไปด้วย เพราะเมื่อทำได้แล้ว ครูจะไปสอนให้เด็กนักเรียนต่อไป โดยที่วิทยาลัยไม่ต้องเดินทางมาฝักให้อีก**

จากนั้น ได้เสด็จฯ ไปยังโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านห้วยเวียงงาม (ค็อกนิสไทยอุบลรัตน์) หมู่ที่ ๘ ตำบลนาขึง อำเภอนาขึง จังหวัดอุดรธานี

การเสด็จฯ ไปทรงเยี่ยมและติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานของโรงเรียนในแต่ละแห่งได้พระราชทานสิ่งของแก่ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู ตชด. ผู้แทนนักเรียนชาย-หญิง พร้อมกับพระราชทานพันธุ์ไม้ผลแก่ผู้แทนชาวบ้าน และได้เสด็จฯ ไปทรงเยี่ยมหน่วยแพทย์พระราชทานเจ้าหน้าที่และราษฎรที่มาเฝ้าฯ รับเสด็จ ซึ่งสร้างขวัญและกำลังใจกับผู้ปฏิบัติงานเป็นอย่างยิ่ง

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในพื้นที่จังหวัดเพชรบุรี

เมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๐

ส สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในพื้นที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี เพื่อนำคณะกรรมการรางวัลนานาชาติ มูลนิธิรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหิดล ทัศนศึกษา โดยมี นายสมพล พันธุ์มณี เลขาธิการ กปร. และคณะเฝ้าฯ รับเสด็จ และกราบบังคมทูลรายงานการดำเนินงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จากนั้นเสด็จฯ ไปทอดพระเนตรแปลงสาธิตการใช้หญ้าแฝกพัฒนาดินที่แข็งเป็นดินศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียน งานเจียระไนพลอย และสหกรณ์โคนมชะอำ - ห้วยทราย จำกัด

ในการนี้ได้พระราชทานพระราชดำริกับ นายสมพล พันธุ์มณี เลขาธิการ กปร. นายปกรณ์ สัตยวณิช รองเลขาธิการ กปร. และ พ.ต.อ. นพพล ชาติวงศ์ ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ สรุปความว่า

จะพระราชทานพ่อพันธุ์โคนมให้แก่สมาชิกสหกรณ์โคนมชะอำ - ห้วยทราย โดยให้ศึกษาปรับปรุงในเรื่องพืชอาหารสัตว์ เพื่อจะสามารถลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการเลี้ยง การเลี้ยงแพะนมที่ยังมีปัญหาเรื่องการตลาด ให้พิจารณาหาวิธีการช่วยเหลือในการแปรรูปน้ำนมแพะตามหลักโภชนาการ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี

เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในพื้นที่
จังหวัดสงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส

ระหว่างวันที่ ๕ - ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

ส

มเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมและติดตามความก้าวหน้าของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน และโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินในเขตจังหวัดสงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส โดยมีรายละเอียดดังนี้

วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ เสด็จฯ ไปยังโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนสี่มวชนกัฟ้า หมู่ที่ ๖ บ้านหัวควน ตำบลสำนักแก้ว อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา เพื่อทรงติดตามผลการดำเนินงานของโรงเรียนและทอดพระเนตรกิจกรรมต่างๆ พร้อมกันนี้ได้พระราชทานพระราชดำริ สรุปความว่า **การดำเนินงานโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันนั้น ควรคำนึงถึงการปลูกไม้พื้นถิ่นเป็นสำคัญ เช่น ยางพารา (สอนกริตยาง ประกวดพันธุ์ยาง) ลองกอง เป็นต้น**

ต่อมาเสด็จฯ ไปยังโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านทุ่งสบายใจ หมู่ที่ ๖ ตำบลทุ่งหมอ อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา ในกรณีนี้ ได้พระราชทานพระราชดำริกับปศุสัตว์เขต ๙ เกี่ยวกับโครงการอาหารกลางวันใน

โรงเรียน สรุปความว่า **ให้ระวัง ไข่หัดนก ให้เตรียมทางเลือกอื่นไว้ด้วย โดยเฉพาะที่มีสารอาหารประเภทโปรตีน**

ต่อมานายเลิศ ไชยณรงค์ อยู่บ้านเลขที่ ๔๕/๑ หมู่ที่ ๖ ตำบลทุ่งหมอ อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา ได้น้อมเกล้าฯ ถวายที่ดินจำนวน ๒ ไร่ เพื่อดำเนินการเป็นประปาหมู่บ้านสำหรับราษฎร หมู่ที่ ๖ จำนวนประมาณ ๒๐๐ ครัวเรือน ในครั้งนี้ ได้พระราชทานพระราชดำริกับหม่อมหลวงจิวพันธ์ ทวีวงศ์ ที่ปรึกษาด้านการประสานงานโครงการสำนักงาน กปร. สรุปความว่า **ให้สำนักงาน กปร. เข้ามาช่วยเหลือราษฎรในเรื่องแหล่งน้ำ**

สำหรับสหกรณ์โคนมภายในศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้พระราชทานพระราชดำริกับ พ.ต.อ. ดร. ปิ่นเฉลียว รองผู้บังคับการกองอำนาจการตำรวจตระเวนชายแดน สรุปความว่า **ควรให้ความรู้ด้านวิชาการในการบริหารจัดการแก่เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ เนื่องจากมีอุปกรณ์เครื่องมือที่ทันสมัย แต่การบริหารจัดการยังไม่ดี ไม่สามารถใช้ให้คุ้มค่าได้**

วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ เสด็จฯ ไปยังสวน ๗๒ พรรษา และสวนไม้มงคล ๗๖ พรรษา ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ที่ได้ดำเนินการรวบรวมพันธุ์พืชพื้นเมืองภาคใต้ รวมทั้งพืชผักสมุนไพรในพื้นที่จำนวน ๑๐ ไร่ เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๔๒ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เป็นแหล่งรวบรวมและอนุรักษ์พันธุ์พืชหายากและใกล้สูญพันธุ์ อาทิ หม้อข้าวหม้อแกงลิง ชม้นเครือ ว่านเพชรหึง ต้นไข่น่าว่านหัวร้อยรูหรือกระเช้าผีมด เป็นต้น

ในการนี้ได้พระราชทานพระราชดำริ สรุปความว่า **บริเวณกระเพาะหมู อำเภอบางกระเจ้า จังหวัดสมุทรปราการ จากการที่ได้ทอดพระเนตรทางอากาศ พบว่า พื้นที่ที่เป็นที่อยู่อาศัยของประชาชนจะเห็นว่ามีการปลูกไม้ยืนต้น ต่างกับที่ดินหน่วยราชการจะเป็นที่ว่างเปล่า ซึ่งน่าจะปลูกไม้ยืนต้น**

ต่อมาเสด็จฯ ไปยังโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนนิคมพิทักษ์ราษฎร หมู่ที่ ๖ บ้านนาตุปูเต๊ะ ตำบลบ้านแห อำเภอดำรงวิทยะลา และโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนโรงงานยาสูบ ๒ หมู่ที่ ๓ บ้านสะป่อง ตำบลปะแต อำเภอยะหา จังหวัดยะลา เพื่อทรงติดตามผลการดำเนินงานของโรงเรียน พร้อมทั้งทอดพระเนตรกิจกรรมต่าง ๆ

วันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ เสด็จฯ ไปยังโรงเรียนธรรมพิทยาคาร หมู่ที่ ๓ ตำบลโคกกอ อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี ในครั้งนี้ ได้พระราชทานพระราชดำริกับ นายสมพล พันธุ์มณี เลขานุการ กปร. และนายปกรณ์ สัตยวงษ์ รองเลขานุการ กปร. สรุปความว่า **ให้สำนักงาน กปร. ดำเนินการช่วยเหลือเรื่องน้ำอุปโภค-บริโภค ให้แก่ราษฎรและนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนสี่มวลดชนกัฬา ตำบลสำนักแก้ว อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา เนื่องจากมีระบบส่งน้ำแล้ว แต่ราษฎรจะท่อ ทำให้ราษฎรที่อยู่ปลายท่อไม่ได้รับน้ำ**

ต่อมาเสด็จฯ ไปยังโรงเรียนชุมชนบ้านปาตา หมู่ที่ ๑ ตำบลตะโละกาปรี อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี และโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ ยะลา หมู่ที่ ๑ บ้านบาแจะแรน ตำบลบุดี อำเภอเมือง จังหวัดยะลา โรงเรียนศรีฟ้ารีดาบารุวิทยา ตำบลโกตาบารู อำเภอรามัน จังหวัดยะลา ทอดพระเนตรกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน จากนั้นเสด็จฯ ไปยังบ้านเกษตรกร (นายสัตยา น้อยสร้าง) บ้านโพธิ์ทอง หมู่ที่ ๙ ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส เพื่อทอดพระเนตรแปลงเกษตรผสมผสานของเกษตรกร

ต่อมาเสด็จฯ ไปยังโรงเรียนชุมชนบ้านปาตา หมู่ที่ ๑ ตำบลตะโละกาปรี อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี และโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ ยะลา หมู่ที่ ๑ บ้านบาแจะแรน ตำบลบุดี อำเภอเมือง จังหวัดยะลา โรงเรียนศรีฟ้ารีดาบารุวิทยา ตำบลโกตาบารู อำเภอรามัน จังหวัดยะลา ทอดพระเนตรกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน จากนั้นเสด็จฯ ไปยังบ้านเกษตรกร (นายสัตยา น้อยสร้าง) บ้านโพธิ์ทอง หมู่ที่ ๙ ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส เพื่อทอดพระเนตรแปลงเกษตรผสมผสานของเกษตรกร

บ้านโพธิ์ทอง เป็นหนึ่งในหมู่บ้านรอบ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จากจำนวน ๑๑ หมู่บ้าน มีเนื้อที่ ๒,๓๕๐ ไร่ ราษฎรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำสวนผลไม้ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้ดำเนินการจัดระบบการพัฒนาที่ดินและการปลูกพืช พร้อมทั้งสาธิตและส่งเสริมการพัฒนาที่ดิน การทำปุ๋ยหมัก การพัฒนาอาชีพ

ด้านการเกษตร ทั้งนี้ เพื่อให้เกษตรกรได้นำไปประยุกต์ใช้ในพื้นที่ของตนเองได้จริง ในการนี้ได้พระราชทานพระราชดำริ สรุปความว่า **ควรส่งเสริมการปลูกพริกขาว บริเวณพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง**

วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ เสด็จฯ ไปยังโรงเรียนบ้านไอรวิศ หมู่ที่ ๕ ตำบลช้างเผือก อำเภอจะนะ จังหวัดนราธิวาส ในการนี้ได้พระราชทานพระราชดำริ สรุปความว่า

ควรต่อรางน้ำฝนไว้ทุกอาคาร และมีตุ่มรองน้ำสำหรับเก็บน้ำฝน การเดินทางมาโรงเรียนลำบาก ควรสร้างบ้านพัก

ต่อมาเสด็จฯ ไปยังศูนย์วิจัยปาล์มน้ำมันนราธิวาส หมู่ที่ ๑ ตำบลวิโก้ อำเภอสุไหงปาดี จังหวัดนราธิวาส เพื่อทอดพระเนตรนิทรรศการนำความรู้สู่การพึ่งตนเอง การเปลี่ยนยางพาราเป็นปาล์มน้ำมัน พืชสวน และวิศวกรรมเกษตร ในการนี้ได้พระราชทานพระราชดำริเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงาน สรุปความว่า

การผลิตไบโอดีเซล ควรเป็นขนาดที่เหมาะสมสำหรับสหกรณ์หรือระดับชุมชนไม่ได้คิดผลิตให้เป็นพลังงานทดแทน

พันธุ์ไม้อย่าง “หลาวชะโอน” เป็นของที่ดีคว้ามียากมาย แต่ปัจจุบันมีไม่มากแล้ว จึงควรเพาะพันธุ์ไว้

จากนั้นเสด็จฯ ไปยังโครงการพัฒนาบ้านปีนแมมุด หมู่ที่ ๑๐ ตำบลภูเกิต อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส ในการนี้ กำนันตำบลภูเกิต อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส ทูลเกล้าฯ ถวายฎีกาขอให้ปรับปรุงฝายบราแง ในการนี้ได้พระราชทานพระราชดำริกับนายสมพล พันธุ์มณี เลขานุการ กปร. สรุปความว่า **ให้ดำเนินการช่วยเหลือราษฎรในการปรับปรุงระบบส่งน้ำฝาย บ้านบราแง**

ต่อมาเสด็จฯ ไปยังบ้านโต๊ะเหม หมู่ที่ ๕ ตำบลไพรวัน อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส เพื่อทรงเยี่ยมเกษตรกรกลุ่มเลี้ยงแพะเนื้อ กลุ่มกิจกรรมโรงผสมอาหารสัตว์ กลุ่มกิจกรรมผสมเทียมและกลุ่มเลี้ยงโคขุน พร้อมทั้งทอดพระเนตรแม่โคพื้นฐาน แพะเนื้อ คอกโคขุนและบอนสี ในการนี้ได้มีพระราชดำริกับนายปกรณ สัตยวงษ์ รองเลขาธิการ กปร. นายภิรมย์ ศรีจันทร์ อธิบดีกรมปศุสัตว์ นายทองทวี ดิมาภาญจน์ ที่ปรึกษากรมปศุสัตว์ สรุปความว่า

ปัญหาของเกษตรกรที่เป็นสมาชิกสหกรณ์โคนมห้วยทรายฯ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี คืออาหารสัตว์ไม่เพียงพอ ควรมีเครื่องมือ วิธีการผสมอาหารสัตว์ที่สามารถลดต้นทุนการผลิตได้ ปัญหาเรื่องราคาน้ำนมแพะ และด้านบริหารจัดการ ควรปรับปรุงให้เพิ่มทักษะ ความรู้ในการใช้เครื่องมือของโรงงาน

วันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ เสด็จฯ ไปยังสวน ๕๐ ปี ครองราชย์ ภายในศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในการนี้ได้พระราชทานพระราชดำริ สรุปความว่า **พื้นที่ที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์น่าจะทดลองปลูกต้นตาล**

ต่อมาเสด็จฯ ไปยังศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก บ้านเขาตันหยง ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส เพื่อทอดพระเนตรกิจกรรมในห้องเรียน ห้องครัว และห้องนอนนักเรียน

ในการนี้ได้พระราชทานพระราชดำริ กับนายปกรณ สัตยวงษ์ รองเลขาธิการ กปร. และนางสุวรรณา พาศิริ ผู้อำนวยการกลุ่มประสานงานโครงการ ๔ สรุปความว่า

เห็นด้วยกับแนวทางการส่งเสริมการเลี้ยงโคนมและแพะนมในพื้นที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ตามที่สำนักงาน กปร. จัดทำรายงาน โดยจะเน้นเรื่องการลดค่าใช้จ่ายด้านค่าอาหารสัตว์ จัดหาตลาดรองรับผลผลิต และวิธีการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากนมแพะ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในพื้นที่จังหวัดเชียงราย

เมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

ส

มเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ไปทรงเยี่ยมและติดตามความก้าวหน้าของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน อาชีวศึกษาเชียงราย-พะเยา บ้านกิวกาญจน์ ตำบลริมโขง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย และโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเทคนิคอุตสาหกรรม บ้านห้วยล้านสีขอ ตำบลชมพู อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย โดยมี นายเฉลิมเกียรติ แสนวิเศษ รองเลขาธิการ กปร. นายสุวัฒน์ เทพอารักษ์ ที่ปรึกษาด้านการประสานงานโครงการ สำนักงาน กปร. และข้าราชการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ฝ้าฯ รับเสด็จ

ในการนี้ ได้พระราชทานสิ่งของแก่ครู ตชด. ผู้แทนนักเรียนชาย-หญิง และพระราชทานพันธุ์ไม้ผลแก่ผู้แทนชาวบ้าน พร้อมกับทอดพระเนตรกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน ประกอบด้วย กิจกรรมโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน โครงการฝึกอาชีพ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียน กิจกรรมสหกรณ์นักเรียน ฯลฯ

จากนั้นเสด็จฯ ไปยังแปลงปลูกขาน้ำมันบ้านปางมะหัน ตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย ทอดพระเนตรแปลงเพาะกล้าขาน้ำมัน พร้อมกับทรงรับฟังบรรยายสรุปความก้าวหน้าในการปลูกขาน้ำมัน จากผู้จัดการฝ่ายไร่โครงการศึกษาและพัฒนาการปลูกขาน้ำมัน และผู้เชี่ยวชาญจากมูลนิธิยุวสถิรคุณ สาธารณรัฐประชาชนจีน

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี

เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในพื้นที่
จังหวัดกระบี่ และสุราษฎร์ธานี

เมื่อวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

ส

มเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี
เสด็จฯ ไปยังโรงงานต้นแบบการผลิตพลังงานทดแทน
(ไบโอดีเซล) บ้านคลองหย้า อำเภออ่าวลึก จังหวัด
กระบี่

โรงงานต้นแบบการผลิตพลังงานทดแทน (ไบโอดีเซล)
ดำเนินการโดยชุมชนสหกรณ์ชาวสวนปาล์มน้ำมันกระบี่ จำกัด
มีกำลังผลิตไบโอดีเซลได้ ๑๐,๐๐๐ ลิตรต่อวัน ผลิตกลีเซอรอล
บริสุทธิ์ได้วันละ ๗๐๐ กิโลกรัม และสามารถใช้เป็นโรงงาน
ต้นแบบด้านการวิจัยและพัฒนาการผลิตไบโอดีเซลเชิงพาณิชย์
ให้แก่ผู้ที่สนใจต่อไป

ในการนี้ ได้พระราชทานพระราชดำริ สรุปความว่า **ควรปรับปรุงระบบการกรองน้ำมันไบโอดีเซลที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ จากเดิมใช้ความร้อน เป็นระบบที่ใช้เกลือในการกรอง**

จากนั้นเสด็จฯ ไปยังโรงเรียนเวียงสระ อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ทอดพระเนตรการดำเนินงานของโรงเรียน และเสด็จฯ ไปยังโรงงานต้นแบบการผลิตน้ำมันไบโอดีเซล เฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา ณ ศูนย์เครื่องจักร ตำบลทุ่งสง อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

โรงงานต้นแบบการผลิตน้ำมันไบโอดีเซลนี้ เป็นโรงงานต้นแบบที่น้อมนำกระแสพระราชดำริสในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มาสู่การปฏิบัติจริง โดยความร่วมมือระหว่างคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์กับองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนองพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ดำเนินตามรอยเบื้องพระยุคลบาท ด้านพลังงานทดแทน เพื่อลดค่าใช้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงจากต่างประเทศ และให้เป็นแหล่งการเรียนรู้แก่นักเรียน นักศึกษา ด้านพลังงานทดแทน ในการใช้น้ำมันไบโอดีเซลกับเครื่องยนต์ เครื่องจักรขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรที่ปลูกปาล์มน้ำมันในจังหวัดสุราษฎร์ธานี 🇹🇭

โรงงานต้นแบบการผลิตพลังงานทดแทน (ไบโอดีเซล)
บ้านคลองหย้า อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในพื้นที่
จังหวัดสกลนคร และนครพนม

ระหว่างวันที่ ๒๒ - ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

ส มเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจ ณ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร และเสด็จฯ ไปทรงเยี่ยมและติดตามความก้าวหน้าผลการดำเนินงานโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ตลอดจนทอดพระเนตรกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนในพื้นที่จังหวัดสกลนคร และนครพนม โดยมีรายละเอียดดังนี้

วันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ เสด็จฯ ไปทรงประกอบพิธีเปิดอาคารพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นองค์ความรู้และธนาคารองค์ความรู้อัจฉริยะ

ณ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร และเสด็จฯ ไปทอดพระเนตรกิจกรรมต่างๆ ภายในอาคารพิพิธภัณฑ์องค์ความรู้ และทอดพระเนตรอุทยานธรรมชาติวิทยาป่าเต็งรัง เฉลิมพระเกียรติ ๗๒ พรรษา บรมราชินีนาถ โดยมี นายเฉลิมเกียรติ แสนวิเศษ รองเลขาธิการ กปร. และข้าราชการเฝ้าฯ รับเสด็จ

ในการนี้ได้พระราชทานพระราชดำริ สรุปความว่า

เวลาจัดนิทรรศการขอให้นำโครงการเก่าๆที่ได้ดำเนินการแล้วประสบความสำเร็จมาจัดนิทรรศการด้วย โดยใช้เทคนิคแบบเก่าๆ บ้างไม่ใช่มุ่งเน้นแต่สมัยใหม่เกินไป สำหรับการจัดนิทรรศการถาวรนี้ต้องพิจารณาหาเรื่องใหม่ๆ มาปรับเปลี่ยนออกไป โดยเฉพาะเนื้อหาในบทสารคดี วิดีทัศน์ที่ใช้ประกอบในนิทรรศการสามารถเปลี่ยนได้ง่ายและราคาถูก ในส่วนของศูนย์ศึกษาการพัฒนาจะต้องปรับปรุงข้อมูลการศึกษา ทดลอง วิจัยใหม่ๆเข้าไปในเครื่องคอมพิวเตอร์ให้สามารถกดดูข้อมูลได้ตลอดเวลา และข้อมูลทันสมัยเสมอ ตัวอย่างเช่น ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิภพทองต้องปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัย เพราะหลาย ๆ คนไม่กล้าเดินทางไปยังศูนย์ศึกษาก็จะสามารถใช้ข้อมูลจาก Web site ของศูนย์ศึกษาได้

ต่อมาเสด็จฯ ไปยังโรงเรียนบ้านหนองบัวสร้างวิทยาคร หมู่ที่ ๗ ตำบลอุ่มจาน อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร ในการนี้ นายนา พงศ์ศรี ประธานสมาชิกสหกรณ์โคนมวาริชภูมิ จำกัด ได้ขอพระราชทานความช่วยเหลือด้านแหล่งน้ำสำหรับสมาชิกสหกรณ์ ซึ่งได้พระราชทานพระราชดำริกับนายเฉลิมเกียรติ แสนวิเศษ รองเลขาธิการ กปร. สรุปความว่า **ให้พิจารณาหาแนวทางช่วยเหลือตามความเหมาะสมตามที่สมาชิกสหกรณ์โคนมวาริชภูมิ อำเภอวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร ขอพระราชทานความช่วยเหลือความเดือดร้อนด้านแหล่งน้ำ**

จากนั้นเสด็จฯ ไปยังโรงเรียนบ้านนาดี หมู่ที่ ๑ ตำบลโพธิ์ไพศาล อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร และโรงเรียนอนุบาลกุสุมาลย์ หมู่ที่ ๑ ตำบลกุสุมาลย์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร

วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ เสด็จฯ ไปยังโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ชูทิศวิทยา หมู่ที่ ๘ ตำบลน้อยดวงมอ อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม และโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมา พึ่งบารมี หมู่ที่ ๑๒ บ้านสร้างค้อ ตำบลสร้างค้อ อำเภอภูพาน จังหวัดสกลนคร ในการนี้ ทรงเปิดป้ายโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมา พึ่งบารมี และทอดพระเนตรกิจกรรมของโรงเรียน ทรงพบว่าโรงเรียนกำลังปรับปรุงก่อสร้างอาคารใหม่และจะมีนักเรียนประมาณปีละ ๕๐๐ คน ทรงเป็นห่วงเรื่องน้ำ จึงได้พระราชทานพระราชดำริสรุปความว่า **สร้างโรงเรียนแล้วก็ควรมีน้ำด้วย** และได้พระราชทานพระราชดำริกับนายสุวัฒน์ เทพอารักษ์ ที่ปรึกษาด้านการประสานงานโครงการ สำนักงาน กปร. สรุปความว่า **ให้ช่วยดูเรื่องน้ำที่โรงเรียนจะนำมาใช้สำหรับอุปโภค-บริโภคและกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน**

อนึ่งในการเสด็จฯ ไปทรงเยี่ยมและติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานของโรงเรียนในแต่ละแห่งได้พระราชทานสิ่งของแก่ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู ตชด. ผู้แทนนักเรียนชาย-หญิง ๒ คน และพระราชทานพันธุ์ไม้ผลแก่ผู้แทนชาวบ้าน ๒ คน พร้อมกับเสด็จฯ ไปทรงเยี่ยมหน่วยแพทย์พระราชทาน และราษฎรที่มาเฝ้าฯ รับเสด็จ 🌸

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี

เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในพื้นที่ภาคเหนือ

ระหว่างวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ - ๒ มีนาคม ๒๕๕๐

ส

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ไปทรงเยี่ยมและติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน โดยมีนายสมพล พันธุ์มณี เลขานุการ กปร. และเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเฝ้าฯ รับเสด็จ โดยมีรายละเอียดดังนี้

วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ เสด็จฯ ไปยังโรงเรียนบ้านท่าวะ หมู่ที่ ๘ ตำบลสะเดียง อำเภอสอง จังหวัดแพร่ ในการนี้ได้พระราชทานพระราชดำริเกี่ยวกับปัญหาเรื่องน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภค และการสนับสนุนโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันภายในโรงเรียนไม่เพียงพอ ซึ่งผู้อำนวยการสำนักชลประทานที่ ๔ ได้กราบบังคมทูลรายงานแนวทางในการแก้ไขปัญหา ดังนี้

๑. ปัญหาน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภคไม่เพียงพอ เนื่องจากระบบประปาภูเขาของบ้านท่าวะเดิมชำรุดเสียหาย ทำให้ปริมาณน้ำที่ไหลเข้าบ่อพักมีไม่เพียงพอ ซึ่งจะต้องปรับปรุงระบบประปาภูเขาใหม่ให้มีขนาดใหญ่ขึ้น และทำท่อแยกเพื่อส่งน้ำให้กับโรงเรียนโดยตรง พร้อมก่อสร้างบ่อพักบริเวณโรงเรียนเพื่อเป็นแหล่งน้ำสำรอง

๒. ปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตรในโรงเรียน จะดำเนินการก่อสร้างฝายปิดกั้นลำห้วยไปบริเวณหลังโรงเรียน และขุดขยายลำห้วยเพื่อเป็นสระเก็บน้ำ เพื่อใช้ปรับแหล่งน้ำต้นทุนสำหรับโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน และเป็นแหล่งขยายพันธุ์ปลาให้แก่โรงเรียนต่อไป

จากนั้นเสด็จฯ ไปยังศูนย์ภูฟ้าพัฒนา บ้านผาสุก ตำบลภูฟ้า อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน ทอดพระเนตรความก้าวหน้าของการดำเนินงานโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ

วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ เสด็จฯ ไปยังศูนย์การเรียนรู้และบริการวิชาการเครือข่ายแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา น่าน ตำบลฝายแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดน่าน ทรงประกอบพิธีเปิดศูนย์การเรียนรู้และบริการวิชาการเครือข่ายแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และเสด็จฯ ไปยังโรงเรียนพระปริยัติธรรม วัดดอนมดแดงสันติสุข หมู่ที่ ๔ ตำบลดู่พงษ์ อำเภอสันติสุข จังหวัดน่าน ทอดพระเนตรกิจกรรมของโรงเรียน ในการนี้ได้พระราชทานพระราชดำริ สรุปความว่า **สามเณรคงต้องการเรียนหนังสือให้ต่อเนื่อง กลัวว่าหากไม่ได้สัญชาติไทยจะไม่มีโอกาสเรียนหนังสือ** ซึ่งเรื่องนี้ผู้ว่าราชการจังหวัดน่านได้ดำเนินการส่งเรื่องการขอสัญชาติไทยของสามเณรไปยังกระทรวงมหาดไทยแล้วรอเพียงกระทรวงมหาดไทยอนุมัติก็จะดำเนินการต่อไปได้

วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ เสด็จฯ ไปยังโรงเรียนพระปริยัติธรรม วัดนิโครธาราม (วัดบ้านต้นฮ้าง) หมู่ที่ ๒ ตำบลปากคา อำเภอท่าวังผา และโรงเรียนชุมชนบ้านดอนตัน หมู่ที่ ๔ ตำบลศรีภูมิ อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน ทอดพระเนตรการดำเนินงานของโรงเรียน

จากนั้นเสด็จฯ ไปยังพื้นที่ประสบภัยพิบัติดินถล่มบ้านสบปิ่น หมู่ที่ ๒ ตำบลห้วยโก๋น อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน และทรงเยี่ยมราษฎรที่ได้รับผลกระทบจากเหตุภัยพิบัติในครั้งนี้ ในการนี้ได้พระราชทานพระราชดำริ สรุปความว่า **ควรพิจารณาดำเนินการช่วยเหลือราษฎรในบริเวณนี้ และทรงรับโครงการดังกล่าวไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ**

ต่อมาได้เสด็จฯ ไปยังโรงเรียนมัธยมพระราชทานเฉลิมพระเกียรติ อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน และโรงเรียนบ้านห้วยทรายขาว หมู่ที่ ๗ ตำบลห้วยโก๋น อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน ทอดพระเนตรกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน

วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐ เสด็จฯ ไปยังโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเฉลิมฉลองครบรอบ ๑๐๐ ปี วันคล้ายวันพระราชสมภพ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ๒๐ ตุลาคม ๒๕๔๓ หมู่ที่ ๒ บ้านสะไล ตำบลบ่อเกลือเหนือ อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน ทอดพระเนตรกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน

จากนั้นเสด็จฯ ไปยังศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา “แม่ฟ้าหลวง” บ้านสะไลหลวง หมู่ที่ ๒ ตำบลบ่อเกลือเหนือ อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา “แม่ฟ้าหลวง” บ้านห้วยลี้วะ หมู่ที่ ๕ ตำบลดงพญา อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน และศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา “แม่ฟ้าหลวง”

บ้านน้ำจอน หมู่ที่ ๕ ตำบลดงพญา อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน ในการนี้ได้พระราชทานสิ่งของแก่ครูอาสาสมัครการศึกษาออกโรงเรียน ผู้แทนนักเรียนชาย-หญิง และพันธุ์ไม้ผลแก่ผู้แทนชาวบ้าน พร้อมทั้งเสด็จฯ ไปทรงเยี่ยมหน่วยแพทย์พระราชทาน และราษฎรที่มาเฝ้าฯ รับเสด็จ

วันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๐ เสด็จฯ ไปยังโรงเรียนพระปริยัติธรรมมานุสรณ์ วัดฟ้าสวรรค์ หมู่ที่ ๓ ตำบลบ้านฟ้า อำเภอบ้านหลวง จังหวัดน่าน และศูนย์การเรียนรู้ชุมชนมลาปรี บ้านห้วยหยวก ตำบลชะนิง อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน

จากนั้นเสด็จฯ ไปยังโรงเรียนวัดบ่อหลวงวิทยาคาร หมู่ที่ ๑ ตำบลบ่อเกลือใต้ อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน และโรงเรียนบ้านฝักเหือก หมู่ที่ ๔ ตำบลบ่อเกลือ จังหวัดน่าน ทอดพระเนตรกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี

เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในพื้นที่
จังหวัดนครราชสีมา

เมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๐

ส

มเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จ ฯ ไปยังสถานีทดลองพันธุ์สัตว์ปากช่อง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา เพื่อทรงประกอบพิธีเปิดงาน “กระบือและโคเนื้อแห่งชาติ” ประจำปี ๒๕๕๐ ตามรอยพระบาท พันธุ์ วัว - ควายไทย : สู่อุบัติของพหุวัฒนธรรม โดยมีนายดนุชา สินธวานนท์ ผู้อำนวยการกลุ่มประสานงานโครงการ ๒ สำนักงาน กปร. พร้อมด้วยข้าราชการ เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และราษฎรเฝ้าฯ รับเสด็จ

จากนั้นเสด็จฯ ไปทอดพระเนตรกิจกรรมต่าง ๆ ของงานวิชาการด้านปศุสัตว์ กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เช่น เศรษฐกิจพอเพียงกับทฤษฎีใหม่ วัว - ควาย หวนคืนสู่ผืนนา การแข่งขันประกวดกระบือ การแข่งขันประกวดกระบือ - โค ยอดเยี่ยม ประจำปี ๒๕๕๐ ความรู้ด้านการปศุสัตว์ ปศุสัตว์ไทยแบบพอเพียง เป็นต้น ในการนี้ ได้พระราชทานพระราชดำริกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สรุปความว่า

หาวิธีการหรือเทคโนโลยีในการเก็บรักษาพันธุ์หรือเพาะพันธุ์สัตว์ เช่น วัว ซึ่งมีลักษณะสายพันธุ์ที่ถูกลดต้องสมบูรณ์ (พันธุ์กรรมหรือยีน) ที่มีผู้น้อมเกล้าฯ ถวายในโอกาสต่างๆ ให้สามารถเพาะเลี้ยงและขยายพันธุ์ได้เพิ่มขึ้น โดยไม่ให้เกิดพันธุ์หรือสูญพันธุ์ในอนาคตต่อไป

จากนั้นเสด็จฯ ไปทรงสาธิตการไถนาในโอกาสนี้ด้วย

เศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่

อำพล เสนาณรงค์ องคมนตรี

“เศรษฐกิจพอเพียง” เป็น “ปรัชญา” หรือ “แนวปฏิบัติ” ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ได้พระราชทานแก่ประชาชนระดับ “รากหญ้า” โดยเฉพาะที่อยู่ในชนบท ท้องถิ่นห่างไกลกันดาร ค่อนข้างยากจน ให้เป็นแนวทางดำรงชีวิต ให้ประหยัดพึ่งพาตนเองเป็นคนดี มีศีลธรรม เพื่อความกินดี อยู่ดี มีสุขตลอดเวลา ตั้งแต่ปี ๒๕๑๔ - ๒๕๓๒ (๓๘ ปี) คือเมื่อเสด็จนิวัติเมืองไทยเป็นการถาวร จนถึงเมื่อทรงเริ่มงานเกษตร “ทฤษฎีใหม่” หรือ ๔๖ (ปี ๒๕๑๔-๒๕๕๐) เมื่อพระราชทานแนว “เศรษฐกิจพอเพียง”

๒. พระองค์ ได้พระราชทานพระราชดำรัส เมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ เวลา ๑๗.๓๐-๑๙.๓๐ น. ณ ท้องพระโรง ศาลาเริง วังไกลกังวล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ แก่รัฐมนตรี เกษตร/พัฒนา ของประเทศกำลังพัฒนา ๑๙ ประเทศ ความว่า : “เศรษฐกิจพอเพียง” เป็นปรัชญาหรือแนวคิดแต่ “ทฤษฎีใหม่” ไม่ใช่ปรัชญา แต่เป็นการนำ “เศรษฐกิจพอเพียง” มาประยุกต์เป็นวิธีปฏิบัติ เพื่อช่วยการประกอบอาชีพของเกษตรกร

๓. ทรงให้เริ่มทดสอบเกษตร “ทฤษฎีใหม่” เมื่อ ปี ๒๕๓๒ ที่วัดมงคลชัยพัฒนา จังหวัดสระบุรี และที่อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ ในปี ๒๕๓๓ ปัจจุบันหรือองค์ประกอบของเกษตร “ทฤษฎีใหม่” คือ

- การบริหารจัดการ น้ำ ดิน พืช ทุน แรงงาน อย่างมีประสิทธิภาพ ให้เป็นอาหารและผลิตผลที่จำเป็นแก่การดำรงชีวิตของครอบครัวเกษตรกรขนาดเล็ก

- พื้นที่ ประมาณ ๑๕ ไร่
- การขุดสระเก็บกักน้ำ (แยกหลายบ่อได้) ประมาณ ๓๐% (๔.๕ไร่)
- การปลูกพืชผสมผสาน ประมาณ ๓๐% (๔.๕ไร่)
- การปลูกข้าวเพื่อการบริโภค ประมาณ ๓๐% (๔.๕ไร่)
- ที่อยู่อาศัยและเลี้ยงสัตว์ ประมาณ ๑๐% (๑.๕ไร่)
- ยึดแนวทาง “เศรษฐกิจพอเพียง”

แปลงเกษตร “ทฤษฎีใหม่” สามารถยืดหยุ่นและประยุกต์ให้ใหญ่ขึ้นได้ทุกระดับ และเริ่มขยายตัวไปทดสอบหลายท้องที่

๔. พระราชกระแสเรื่องเกษตร “ทฤษฎีใหม่” ครั้งแรกเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๓๗ และเพิ่มเติมเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๓๘ ที่ศาลาดุสิตดาลัย สวนจิตรลดา หลังจากนั้นมีการขยายผลไปทั่วประเทศ

๕. พระราชทานพระราชดำรัส “พอเพียง” ครั้งแรกเมื่อวันอาทิตย์ที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๓๗ เมื่อรับสั่งเกี่ยวกับ “ทฤษฎีใหม่” ชั้นที่หนึ่ง

หลักสำคัญ ให้เกษตรกรมีความพอเพียง โดยเลี้ยงตัวได้ (Self Sufficiency) ในระดับชีวิต ที่ประหยัดก่อน ทั้งนี้ต้องมีความสามัคคีในท้องถิ่น

๖. เกิดวิกฤตการณ์เศรษฐกิจฟองสบู่แตก ปี ๒๕๓๙

๗. พระราชทานพระราชดำรัสเรื่อง “เศรษฐกิจพอเพียง” (Self Sufficiency Economy) เป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๐ ทรงยกตัวอย่างหลายเรื่องเกี่ยวกับการกู้เงินและการลงทุนอุตสาหกรรมเกษตร และมีพระราชดำรัสเพิ่มเติมเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๑ แต่ทรงเปลี่ยนคำภาษาอังกฤษเป็น Sufficiency Economy เพราะความหมายกว้างกว่า “พึ่งตนเอง” (Self Sufficiency Economy) พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕ มีคำ “เพียงพอ” แต่พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๔ ไม่มีคำ “เพียงพอ” แต่มีคำ “พอเพียง” (สำหรับ

ตัวเองระยะแรกไม่ได้สนใจมากเหมือนเกษตรกร “ทฤษฎีใหม่” เพราะยึดหลักการดำเนินชีวิตช่วงนั้นแบบเศรษฐกิจพอเพียงอยู่แล้ว)

๘. มีการประชุมหารือกันระหว่าง นักวิชาการ นักเศรษฐศาสตร์ ของสภาวิจัยแห่งชาติ สภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และมหาวิทยาลัย และได้สรุปความหมาย และได้ทูลเกล้าทูลกระหม่อมเพื่อขอพระบรมราชวินิจฉัยและขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้นำไปเผยแพร่ ขยายผล (ขับเคลื่อน) เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๒

๙. ปี ๒๕๔๔-๒๕๔๙ ชะลอการขยายผล เพราะมีแนวคิด “คิดใหม่-ทำใหม่” และ “ทุนนิยม” เกิดขึ้น วันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ ยุบสภา วันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๔๙ นายกรัฐมนตรีขอพักการปฏิบัติหน้าที่

๑๐. หลังวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๔๙ มีการตื่นตัวและทบทวน ขยายผล “เศรษฐกิจพอเพียง” อย่างมากทุกวงการ

๑๑. แนวทางปฏิบัติ ยังเข้าใจยาก ทางสายกลาง ➔ (พอประมาณ + มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี) ➔ บนเงื่อนไขความรู้และเงื่อนไขคุณธรรม

๑๒. โดยสรุป “เศรษฐกิจพอเพียง” คือการดำเนินงานเกษตรกร “ทฤษฎีใหม่” หรือเกษตรกร “ทฤษฎีใหม่” คือการดำเนินงานเกษตรกรตามแนว “เศรษฐกิจพอเพียง”

๑๓. “ทฤษฎีใหม่” ประยุกต์ใช้สำหรับ “เกษตรกร ระดับรากหญ้า” “เศรษฐกิจพอเพียง” ประยุกต์ใช้ได้กับบุคคลทุกระดับ (ครอบครัว ชุมชน รัฐ) ทุกอายุ ทุกเพศ ทุกอาชีพ ทุกระดับการศึกษา ความรู้ ประสบการณ์ และทุกหน่วยงาน เช่น โรงเรียน มหาวิทยาลัย โรงแรม/รีสอร์ท โรงพยาบาล โรงงาน กรม กอง หมู่บ้าน เป็นต้น

๑๔. สำหรับผู้ที่บรรยายหรือผู้ที่จะนำเสนอ “เศรษฐกิจพอเพียง” ไปประยุกต์ใช้กับบุคคลหรือหน่วยงานต่างๆ ก็ต้องใช้ความสามารถและประสบการณ์เฉพาะตัว และถ้ามีโอกาสพิจารณาแนวทางที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทาน

แก่เกษตรกร ประชาชน บุคคล
กลุ่มต่างๆ ในวาระและสถานที่ต่างๆ
ตลอดระยะเวลาเกือบ ๕๔ ปีที่ผ่านมา
แล้วรับเหมาเกลือฯ มาประยุกต์
ให้เหมาะกับเหตุการณ์ปัจจุบันก็จะ
เข้าใจแนวทาง “เศรษฐกิจพอเพียง”
ได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนั้นผู้บรรยายเอง
ควรจะต้องดำเนินชีวิตประจำวัน
ตามแนว “เศรษฐกิจพอเพียง” ด้วย
ตนเองด้วย

๑๕. ปัจจุบันมีผู้ประกอบการ
อาชีพต่างๆ หน่วยงานทั้งภาครัฐ
และเอกชนหลายแห่งได้พยายาม
ปฏิบัติภารกิจประจำวันตามแนว
“เศรษฐกิจพอเพียง” อย่างประสบ
ความสำเร็จ เช่น โรงพยาบาล
โรงเรียน มหาวิทยาลัย โรงแรม ธุรกิจ
รีสอร์ท และกิจการค้าประเภทต่างๆ
ตลอดจนมีการประกวดกิจกรรม
“เศรษฐกิจพอเพียง” ของหน่วยงาน
ต่างๆ ซึ่งหน่วยงานที่ได้รับรางวัล
ประเภทต่างๆ จะเป็นแบบอย่าง
ศึกษาดูงานของผู้ที่สนใจแนวทาง
“เศรษฐกิจพอเพียง” ได้ไปเยี่ยมชม
ในโอกาสต่อไป และจะเป็นการเข้าใจ
ง่ายกว่าการบรรยายอย่างเดียว

๑๖. ประโยชน์ของเศรษฐกิจพอเพียง และเกษตร “ทฤษฎีใหม่”

คือเพื่อชีวิตของประชาชน ที่กินดี อยู่ดี มีสุข โดย :

- มีอาชีพ รายได้มั่นคง ฅ ท้องถิ่นเดิม ครอบครัวอบอุ่น
- ความหลากหลายของอาชีพ เหมาะกับบุคคล ทุกวัย ทุกเพศ
- มีสิ่งแวดล้อมที่ดี รมรื่น ปราศจากมลพิษ

๑๗. ความหมายของปัจจัยหรือองค์ประกอบของ “เศรษฐกิจพอเพียง” หรือ
เกษตร “ทฤษฎีใหม่” คือ ๑. พึ่งพาตนเอง ๒. พอประมาณ ๓. เติบสายกลาง
๔. มีภูมิคุ้มกัน ๕. มีเหตุผล ๖. เป็นคนดี ๗. รู้รักสามัคคี

ปัจจัยหรือองค์ประกอบของเศรษฐกิจพอเพียง จากการพิจารณา แปลงเกษตร “ทฤษฎีใหม่”

๑. พึ่งพาตนเอง (อดตาหิ อดตาโน นาโถ) ช่วยเหลือให้ช่วยตัวเองได้ ไม่รอ
รับความช่วยเหลือจากรัฐอยู่เสมอ ใช้ความสามารถของตัวเอง เช่น ขุดสระน้ำ
และปลูกพืชผสมผสาน เป็นต้น

ระยะแรกเน้นอาหารพื้นบ้านของไทย ได้แก่ ข้าว ปลา ผัก ผลไม้ ใ
พยายามปลูกทุกอย่างให้พอมือพอกินพออยู่ วิธีง่ายๆ ลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นให้
เหลือน้อยที่สุด เช่น พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืชที่มีราคาแพง พยายาม
ใช้ของพื้นเมืองและใช้ระบบปลูกพืชระบบหมุนเวียนหรือระบบอินทรีย์แทน

๒. พอประมาณ ค่อยๆ ทำตามกำลังกาย กำลังทุน ค่อยเป็น ค่อยไป
จากงานเล็กๆ ไม่มาก ไม่น้อยเกินไป ด้วยวิธีการที่ง่ายๆ ไม่สลับซับซ้อน ไม่ต้อง
ใช้ปัจจัยการผลิตที่ราคาสูง เช่น สารเคมี เชื้อเพลิงปิโตรเลียม หากจะกู้เงินมา
ลงทุน ก็ให้ใช้ในสิ่งที่มีผลตอบแทนแน่นอน ไม่นำไปใช้ซื้อวัสดุที่ไม่เกี่ยวกับการ

ผลิตโดยตรง เมื่อกิจการพื้นฐานมั่นคงพร้อมพอควรและปฏิบัติได้แล้ว จึงค่อยสร้างค่อยเสริมความเจริญโดยลำดับต่อไป

๓. เดินสายกลาง (มัชฌิมา ปฏิปทา) ไม่ประพடுத்தินให้สลายเกินไป ลำบากเกินไป ความพอดี ไม่ให้พึ่งพาอาหารหรือผลิตผลอย่างหนึ่งอย่างใดอย่างเดียว ให้ปลูก/เลี้ยง ผสมผสานหลายอย่างเป็นการกระจายทุน กระจายแรงงาน มีงานทำตามกำลังตลอดปี มีอาหารกระจายตลอดปี ถ้าผลิตผลเหลือก็นำไปจำหน่าย หรือแลกเปลี่ยนกับเพื่อนบ้าน หรือนำเงินไปซื้อปัจจัยที่จำเป็นอย่างอื่น แต่ผลิตเองไม่ได้ เช่น เสื้อผ้า ยารักษาโรค ให้ได้ตลอดปี และให้เกิดการสมดุลไม่สุดโต่งอย่างใดอย่างหนึ่ง

การปลูกพืชหลายชนิด เช่น ข้าว ผัก สมุนไพร พืชยืนต้น เช่น กัญชง มะละกอ มะม่วง มะขาม ทุเรียน มะพร้าว เป็นต้น ในสระน้ำ เลี้ยงปลา ปลูกผัก เช่น ผักบุ้ง ผักคะเจด เป็นต้น ใกล้เคียงกัน เป็นการเดินสายกลาง

๔. มีภูมิคุ้มกัน “น้ำคือชีวิต” เพื่อเพิ่มและประทังผลผลิตและอาหาร หากไม่มีน้ำจากระบบชลประทาน ควรขุดสระน้ำในไร่นา หรือมีแหล่งน้ำสำรองเพื่อปลูกพืชหรือเลี้ยงสัตว์ได้หลายอย่างและถ้ามีอากาศแห้งแล้งในฤดูฝน ก็ใช้น้ำจากสระหรือแหล่งน้ำมารดพืชได้ พืชอายุสั้นหรือพืชล้มลุกอาจเสียหายบ้าง แต่พืชยืนต้นจะไม่ตาย เช่น มะขาม ทุเรียน แค ทุเรียน มะม่วง มะพร้าว จะไม่เสียหาย และเป็นรายได้พอประทัง ทดแทนไปได้ ปลาในสระก็ใช้เป็นอาหารได้ จนกว่าจะผ่านช่วงแล้ง

บางฤดู น้ำภายนอกจะมาก พืชบางอย่างอาจเสียหาย แต่พืชยืนต้นจะไม่ตาย แต่ถ้าเป็นแปลงที่มีคันดินรอบ ก็อาจป้องกันน้ำท่วมได้ แต่ต้องพยายามสูบน้ำออกเสมอ เมื่อน้ำลดลง ก็อาจปลูกพืชอายุสั้นได้ โดยอาศัยน้ำที่อยู่ในสระ ริมสระน้ำ หรือทางลาดชันควรปลูก “แฝก” เพื่อลดการชะล้างพังทลายของดิน

การปลูกพืชผสมผสานหลายอย่าง จะทำให้โรคแมลงศัตรูพืชและความเสียหายจากธรรมชาติ น้อยลงมาก เพราะมีภูมิคุ้มกันซึ่งกันและกัน

๕. มีเหตุมีผล การที่มีกิจกรรมหลายอย่าง ทำให้ต้องใช้ความรู้ สถิติ ปัญญา พิจารณาตามเหตุตามผลก่อนจะดำเนินการใดๆ เช่น ควรจะปลูกพืชอายุสั้นชนิดใดเมื่อใด ก็ต้องพิจารณาตามความเหมาะสมของฤดูกาล ความต้องการของตลาด ฤดูฝนควรปลูกข้าวโดยอาศัยน้ำฝน แต่ถ้าฝนแล้งในช่วงฤดูปลูก ก็ใช้น้ำจากสระมารดข้าวให้พอประทังชีวิต ผ่านช่วงฝนแล้ง ในฤดูแล้งไม่ควรใช้น้ำในสระปลูกข้าวนาปรัง เพราะใช้น้ำมาก ควรปลูกพืชล้มลุกที่อายุสั้น ใช้น้ำน้อยและราคาดี เช่น ผัก ถั่ว ผักสด ข้าวโพด ผักสด หรือดอกไม้ เป็นต้น หากอยู่ใกล้ป่า ควรฟันฟืนหรือปลูกป่า โดยปล่อยให้พื้นตัวเอง ไม่รั้งแกป่า ไม่ตัดต้นไม้จนเกิน อย่าปอกเปลือกป่าและดิน เมื่อปลูกป่าควรใช้พืชท้องถิ่นและปลูกไม้ยืนต้นที่มีดอกบนภูเขา เพื่อให้เมล็ดพันธุ์แพร่กระจายรวดเร็ว

ควรรับความรู้ใหม่ๆ จากคำแนะนำของผู้รู้ หรือข้าราชการ

การจะลงทุนกู้เงินก็ต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ

๖. เป็นคนดี ต้องมีศีลธรรม จริยธรรม ซื่อสัตย์สุจริต ขยัน อดทน มีความเพียร ประหยัด อดทนอบายมุขทุกประเภท (เหล้า หวย ยาเสพติด ฯลฯ) ทำหน้าที่ของ

คนให้ดีที่สุด (ต่อครอบครัวและต่อเพื่อนบ้าน) ใจเย็น ไม่พูดมาก ฟังคนอื่นบ้าง อย่าทะเลาะกัน อย่าทำให้เพื่อนบ้านเดือดร้อน

รักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น ปลูกต้นไม้ งดการตัดต้นไม้ การก่อกองขยะ การเผาขยะและลดการทำน้ำเสีย เป็นต้น

๗. มีความสามัคคี กับบุคคลในครอบครัวและเพื่อนบ้าน มีความเอื้ออาทร ช่วยเหลือแลกเปลี่ยนผลผลิตซึ่งกันและกัน เมื่ออาชีพก้าวหน้าขึ้น ต้องรวมกลุ่มกันพบปะกันบ่อย (วิสาหะ ประมาญาติ) ช่วยเหลือกันด้านความรู้เทคโนโลยี ร่วมกันสร้างพื้นฐานหลักที่จำเป็นต่อการผลิต เช่น แหล่งน้ำ เส้นทางคมนาคมของชุมชน

เมื่อกิจกรรมก้าวหน้าขึ้น ก็รวมกลุ่มในรูปสหกรณ์ ชุมชน จัดหาเงินทุน พันธุ์พืช ปัจจัยการผลิต ธนาคารข้าว ธนาคารโค กระบือ โรงสีข้าว ปัจจัยที่จำเป็นแก่การครองชีพ เช่น อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ของใช้อื่นๆ ที่ผลิตเองไม่ได้

ขั้นต่อไป ก็ร่วมมือกันในด้านสวัสดิการต่างๆ เช่น การศึกษา การสาธารณสุข และความปลอดภัยของชีวิต และทรัพย์สิน เป็นต้น

แนวทางการนำปรัชญา “เศรษฐกิจพอเพียง” ไปประยุกต์

ปัจจุบัน ได้มีการนำแนวคิดและปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ไปถ่ายทอดประยุกต์และขับเคลื่อนแก่ประชาชนชาวไทยทุกระดับชั้น อาชีพและวัย และใช้สื่อประเภทต่างๆ เช่น การบรรยาย การอบรม บทความวิทยุ โทรทัศน์ เพลงสากล เพลงพื้นเมืองและการแสดงประเภทต่างๆ เป็นจำนวนมาก แต่จากการสำรวจความเข้าใจเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนพบว่า ส่วนใหญ่ยังมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงน้อยมากจนถึงไม่เข้าใจเลย แสดงว่าวิธีการถ่ายทอดความรู้ประเภทต่างๆ ตลอดจนการบรรยายของวิทยากรหลายท่านยังไม่ถูกต้องหรือเหมาะสมเท่าที่ควร จำเป็นจะต้องมีการปรับปรุงด้วยวิธีการหลายอย่าง เช่น มีการประชุมหารือกันระหว่างวิทยากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำวิธีการถ่ายทอดประยุกต์ให้ถูกต้องขึ้น ต้องมีการค้นหาหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนที่มีวิธีการปฏิบัติงานตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงอย่างตรงตามแนวคิด เพื่อให้เป็นตัวอย่างและวิทยากรหลายท่านจะต้องกลับไปศึกษาและพิจารณาพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ได้ทรงบำเพ็ญปฏิบัติมาตั้งแต่ปี ๒๕๑๔ ตามสาขาวิชาและอาชีพต่างๆ ของประชาชน ตามลำดับของกาลเวลา ดังนี้

๑. การสาธารณสุข การแพทย์
๒. อาหารของประชาชน เช่น ข้าว ปลา นม ผัก ผลไม้และสัตว์เล็ก เป็นต้น

๓. อาชีพและการดำรงชีวิตของประชาชนในท้องถิ่นต่างๆ ทุกภาค และองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ น้ำ ป่าไม้ ดินและสิ่งแวดล้อม

๔. การศึกษา

๕. เศรษฐกิจ

๖. สังคม

๗. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และพลังงาน และสิ่งแวดล้อม

๘. เทคโนโลยีสารสนเทศและนิเทศศาสตร์

๙. อื่นๆ

วิทยาการจะต้องนำองค์ประกอบของเศรษฐกิจพอเพียงที่คนเข้าใจไปประยุกต์กับอาชีพและงานต่างๆ เช่น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ อุดมศึกษา ภาครัฐกิจ และอุตสาหกรรม นักวิจัย นักประดิษฐ์ นักวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นักพัฒนาพลังงานทดแทน นักสังคมและจิตวิทยา นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร ผู้นำชุมชนท้องถิ่น พนักงานกรุงเทพมหานคร ครูและโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร นิสิตปริญญาโทและหัวหน้ากลุ่มประชาชนที่สุพรรณบุรี สระแก้ว อุตรดิตถ์และชลบุรี กรมส่งเสริมสหกรณ์และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ และนักพันธุศาสตร์ เป็นต้น

นอกจากนี้ ควรมีการวิจัยรวบรวมพระราชกรณียกิจในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวตั้งแต่เสด็จขึ้นครองสิริราชสมบัติ เมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๔๙๔ จนถึงปัจจุบัน โดยแยกออกเป็นแต่ละปี (๖๐ ปี) และกิจกรรมภายในแต่ละปี (๘ กิจกรรมหลัก) และมีสรุปผลงานของกิจกรรมแต่ละเรื่อง โดยเฉพาะแนวทาง “เศรษฐกิจพอเพียง” เพื่อให้วิทยาการ ผู้บรรยายและประชาชนที่สนใจได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง 🙏

เปลี่ยนพื้นที่เรณูแคบให้ชุ่มชื้น... ด้วยอุโมงค์ พับน้ำห้วยไฟ-ลำพะยัง

เรื่องอุโมงค์ผันน้ำห้วยไฟ-ลำพะยังนี้ ได้เคยแนะนำโครงการไว้บ้างแล้ว ในวารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ฉบับประจำเดือนตุลาคม - ธันวาคม ๒๕๔๗ ครั้งนี้จึงขอกล่าวถึง ความก้าวหน้าของโครงการฯ เพื่อให้ได้รับทราบอย่างต่อเนื่องอีกครั้ง

โครงการพัฒนาลุ่มน้ำลำพะยังตอนบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์นี้ เป็นหนึ่งในพระราชดำริที่มีความสำคัญในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและเป็นโครงการฯ ที่แตกต่างจากโครงการชลประทานโดยทั่วไป ซึ่งน่าสนใจศึกษาตั้งแต่แนวพระราชดำริอันเป็นพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้

ย้อนไปถึงพระราชดำริครั้งแรกเริ่มที่เมื่อได้อ่านครั้งใดก็ย่อมรู้สึกได้ถึงพระราชสุรเสียงที่ลุ่มลึก และพระราชหฤทัยที่เปี่ยมล้นด้วยพระเมตตาที่ต้องการจะช่วยเหลือประชาชนที่ตกทุกข์ได้ยากอย่างแท้จริง เส้นทางเสด็จพระราชดำเนินไปยังโครงการฯ ขณะนั้นมีความยากลำบากรถยนต์พระที่นั่งผ่านไปยังทางเกวียนขรุขระจนรถยนต์พระที่นั่งโยกเยกไปมา จึงเป็นที่มาของพระราชดำริว่า “ทางดิสโก้”

“อำเภอนี้ขยายโตขึ้น มีประชาชนมากขึ้น แต่มีน้ำน้อยลง ถ้าไม่ทำอะไรสักอย่างทั้งสองตำบลนี้จะลำบาก...”

“...ถ้าไม่เชื่อไปดูด้วยตา ที่นี่เป็นที่ร้างแร้นแค้นที่สุด...”

สมลักษณ์ บุณาค*

* เจ้าหน้าที่กลุ่มประสานงานโครงการ ๒ (ภาคอีสาน)

พระราชดำริที่มาจากพระราชหฤทัยในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งพระราชทานกับข้าราชการที่เฝ้าฯ ติดตามเสด็จในครั้งที่เสด็จพระราชดำเนินไปทรงทอดพระเนตรชีวิตความเป็นอยู่ของราษฎร อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๕ ทำให้ทรงพบว่าพื้นที่นี้ไม่มีแหล่งกักเก็บน้ำ ลำห้วยแห้ง น้ำที่ใช้ปลูกข้าวรอบเพียงน้ำฝนและน้ำค้างยามกลางคืนเท่านั้น ทำให้ข้าวเปลือกมีเมล็ดลีบแห้ง ผลผลิตต่อไร่ต่ำกว่า ๒๐ ถึง ราษฎรไม่มีข้าวที่จะบริโภคเลี้ยงครอบครัวได้ทั้งปี

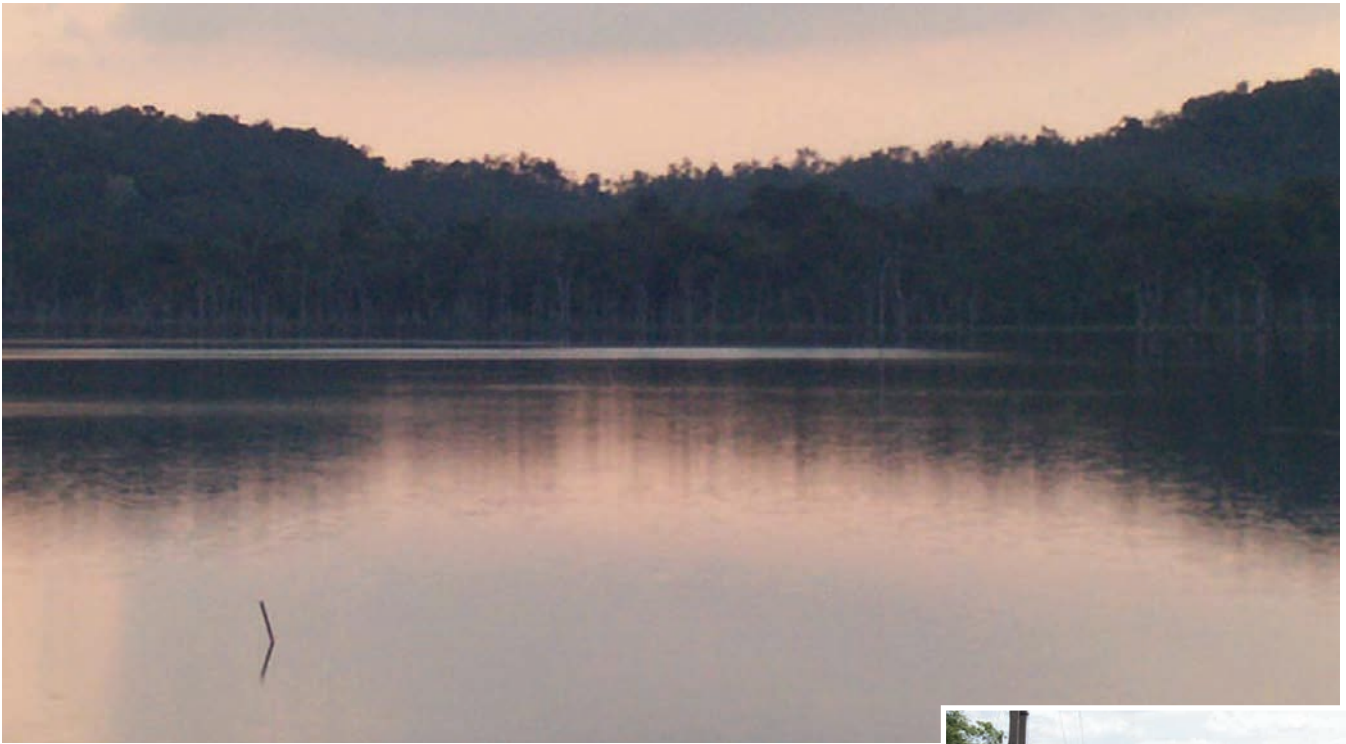
จากเหตุการณ์ครั้งนั้นเป็นที่มาของพระราชดำริแรกเริ่มในการ**ให้พิจารณา**ก่อสร้างอ่างเก็บน้ำลำพะยังตอนบนพร้อมระบบส่งน้ำสนับสนุนพื้นที่เพาะปลูก ๔,๖๐๐ ไร่ และยังเหลือพื้นที่การเกษตรในลุ่มน้ำลำพะยังอีกบางส่วนกว่า ๑๒,๐๐๐ ไร่ ซึ่งไม่มีน้ำสำหรับใช้ในฤดูแล้ง และได้พระราชทานพระราชดำริเชื่อมโยงโครงการพัฒนาลุ่มน้ำลำพะยังกับอ่างเก็บน้ำห้วยไผ่ ซึ่งอยู่ทางปากจังหวัดมุกดาหาร โดยพระราชทานพระราชดำริให้ก่อสร้างอุโมงค์และระบบผันน้ำเติมให้แก่โครงการอ่างเก็บน้ำลำพะยังตอนบนฯ

อุโมงค์ผันน้ำที่น้ำกาฬภูมิ

อุโมงค์ผันน้ำจึงได้เกิดขึ้นเพื่อเชื่อมต่อระหว่าง ๒ อ่างเก็บน้ำในเขต ๒ จังหวัด คือ เป็นการขุดอุโมงค์ลอดภูเขาภูมิศักดิ์ ยาว ๗๑๐ เมตร เพื่อผันน้ำจากอ่างเก็บน้ำห้วยไผ่ ซึ่งตั้งอยู่ในเขตอำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร ลงมายังพื้นที่การเกษตรในเขตลุ่มน้ำลำพะยัง อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยมีการขุดร่องชักน้ำจากอ่างเก็บน้ำห้วยไผ่มายังปากอุโมงค์ฝั่ง จังหวัดมุกดาหาร ยาว ๗๕๐ เมตร และวางท่อผันน้ำภายในอุโมงค์ยาว ๑,๔๖๐ เมตร ไปยังถึงพักน้ำ ซึ่งอยู่ปากอุโมงค์ฝั่งจังหวัดกาฬสินธุ์ จุดที่น่าสนใจของอุโมงค์คือ สามารถเดินภายในอุโมงค์ได้ ดังนั้น ท่านใดที่ไปชมโครงการฯ จะสามารถเดินข้ามระหว่าง ๒ จังหวัด โดยการลอดอุโมงค์ และภายในจะมีป้ายบอกระยะทาง จุดสังเกตต่างๆ รวมทั้งจุดข้ามเขตจังหวัดที่อยู่ได้ภูเขา นับเป็นประสบการณ์ที่น่าทึ่ง เพราะนอกจากจะได้

รับความรู้เกี่ยวกับระบบการผันน้ำแล้ว ยังได้ตื่นตื้นกับการเดินขึ้น-ลงเขาภายในอุโมงค์ที่มีบรรยากาศที่เงียบสงบอีกด้วย

จากถึงพักน้ำขนาดใหญ่ ที่มีเส้นผ่าศูนย์กลาง ๒๐ เมตร เชื่อมต่อกับระบบท่อส่งน้ำเข้าแปลงนา จำนวน ๑๒ สาย รวมระยะทาง ๓๓.๕๓๘ กิโลเมตร กรมชลประทานได้ออกแบบไว้สำหรับส่งน้ำสนับสนุนพื้นที่การเกษตรถึง ๑๒,๐๐๐ ไร่ ซึ่งเริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี ๒๕๔๙ ทั้งนี้ในปี ๒๕๕๐ การก่อสร้างแล้วเสร็จประมาณ ๘.๓ กิโลเมตร สำหรับเตรียมพร้อมทดลองผันน้ำสู่พื้นที่การเกษตรนำร่อง (Pilot Area) จำนวน ๓,๑๓๐ ไร่ ในเดือนธันวาคม เพื่อร่วมเฉลิมฉลองในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ นี้

การบริหารจัดการน้ำข้ามลุ่มน้ำ

อ่างเก็บน้ำห้วยไผ่ มีความจุ ๑๐,๕๐๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร ปริมาณน้ำใช้เฉลี่ย ๙,๐๐๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร มีพื้นที่ทำการเกษตรในเขตชลประทานฝั่งจังหวัดมุกดาหาร ๑,๖๐๐ ไร่ ซึ่งมีความต้องการใช้น้ำไม่เกิน ๒,๐๐๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร (ในฤดูฝน ๘๐๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร ในฤดูแล้ง ๑,๑๕๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร) และปริมาณน้ำกักเก็บต่ำสุด (Dead storage) ๘๐๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร คงเหลือน้ำสำหรับผันมายังพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้ประมาณ ๖,๐๐๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร ในส่วนพื้นที่ลุ่มน้ำฝั่งจังหวัดกาฬสินธุ์ มีพื้นที่รับประโยชน์จากอุโมงค์ผันน้ำ ๑๒,๐๐๐ ไร่ แต่น้ำที่จะผันมีจำนวน ๖,๐๐๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร ในการนี้สำนักงาน กปร. ได้ประสานกรมชลประทานให้พิจารณาการบริหารจัดการน้ำและการใช้ประโยชน์เน้นการส่งน้ำในช่วงฤดูฝน และวางแผนการบริหารจัดการน้ำและที่ดินตามรูปแบบทฤษฎีใหม่ เพื่อเป็นแหล่งน้ำสำรองในแปลงเกษตรอีกทางหนึ่งด้วย

เปลี่ยนพื้นที่รับน้ำให้ชุ่มชื้น

ปัจจุบันเมื่อมีน้ำบริบูรณ์จากผืนดินที่ปลูกข้าวได้เพียงไม่กี่ถึง จึงค่อยๆ พื้นที่ความอุดมสมบูรณ์ ด้วยการวางแผนพัฒนาลุ่มน้ำอย่างค่อยเป็นค่อยไป ทั้งการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำ พร้อมระบบท่อส่งน้ำเต็มให้แก่สระน้ำทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ ๓๐:๓๐:๓๐:๑๐ ทั้งในเขตชลประทานและนอกเขตชลประทาน โดยมุ่งเน้นให้ราษฎรมีการปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีเหตุผลในการบริหารจัดการน้ำ ที่ดินและการเพาะปลูกพืชผสมผสานอย่างหลากหลาย ซึ่งทำให้เกษตรกรพึ่งพาตนเองได้ มีแหล่งอาหาร ทั้งข้าว พืชผัก ผลไม้ เบ็ดเตล็ด ปลาที่บริบูรณ์ มีความพอกินอย่างพอประมาณ มีการรวมกลุ่มอาชีพเป็น

ภูมิคุ้มกันที่เข้มแข็งที่ส่งผลให้การดำเนินชีวิตมีความมั่นคง
ยิ่งขึ้นดังที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทาน
พระราชดำริถึงโครงการนี้ โดยเฉพาะเมื่อวันที่ ๙ กุมภาพันธ์
๒๕๔๙ ได้พระราชทานพระราชดำริ กับ นายสุเมธ
ตันติเวชกุล เลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนาความตอนหนึ่งว่า

**“ยังมีพื้นที่ ที่กาฬสินธุ์ ลำพะยัง เป็นโครงการ
ที่ทรงถือว่าเป็นชัยพัฒนาจริงๆ เพราะทรงเริ่มทำตั้งแต่
ไม่มีน้ำ ต้องใช้น้ำค้างทำการเกษตร ไม่ได้ผลเลย
ได้เสียดื้อๆ โดยรถยนต์พระที่นั่งและทอดพระเนตรเห็น
ข้าวเปลือกที่ชาวบ้านเก็บเกี่ยว นำมาตากไว้ ไม่มี
เมล็ดข้าวเลย ก็เริ่มพัฒนาลำพะยังให้มีน้ำเก็บกักได้
จนปัจจุบันราษฎรมีอาชีพมีฐานะ จึงถือได้ว่าเป็น
ชัยพัฒนา”** 🇹🇭

ทรงรอบรู้และเรียนรู้กันอย่างจริงจัง ด้วยพระองค์เอง

มัสถานการณ์ในภาคใต้จะยังคงความสับสน วุ่นวาย เกิดความไม่เข้าใจซึ่งกันและกัน ตลอดในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา แต่มีอาจทำให้คนที่นั่นละทิ้งถิ่นฐานบ้านเกิด กลับยั้งหยุดที่จะอยู่ต่อ และยังคงใช้ชีวิตอยู่ตามปกติ ภัยคุกคามในภาคใต้มีอาจทำลายความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวของพี่น้องชาวไทย ในทางตรงกันข้ามกลับทำให้น้ำใจจากคนไทยทุกภาคหลั่งไหลไปสู่ชาวใต้ โดยเฉพาะใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ผ่านการช่วยเหลือและการให้กำลังใจในรูปแบบต่างๆ สร้างความอบอุ่นใจให้เกิดขึ้นว่าคนไทยไม่ทิ้งกันในยามวิกฤต โดยเฉพาะอย่างยิ่งความอบอุ่นใจที่เกิดจากน้ำพระราชหฤทัยที่เปี่ยมล้นด้วยพระเมตตาในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และพระบรมวงศ์ ไม่ว่าจะเป็นไกลเพียงใด ไม่มีที่แห่งใดในผืนแผ่นดินไทยได้ร่วมพระบรมโพธิสมภารที่น้ำพระราชหฤทัยอันเปี่ยมล้นด้วยพระเมตตาของพระองค์จะส่งไปไม่ถึง

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ตลอดจนพระบรมวงศ์ เสด็จพระราชดำเนินไปยังจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นประจำอย่างต่อเนื่องทุกปี นับตั้งแต่วันที่ ๒๔ มีนาคม ปีพุทธศักราช ๒๕๐๒ ได้เสด็จฯ ไปประทับแรมที่จังหวัดนราธิวาสเป็นครั้งแรก จากนั้นทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้สร้างพระตำหนักขึ้นที่บริเวณเชิงเขาด้านทิศตะวันออกของเขาดันหยง ในอำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส และตั้งแต่นั้นปี ๒๕๑๖ ได้เสด็จฯ แปรพระราชฐานประทับแรม ณ พระตำหนักทักษิณราชินีนาถ เป็นประจำทุกปี โดยจะเสด็จฯ ไปทรงเยี่ยมราษฎรตามหมู่บ้านต่างๆ เพื่อทรงศึกษาสภาพความเป็นอยู่ของราษฎร ศึกษาสภาพพื้นที่ทางการเกษตร การประกอบอาชีพ แหล่งน้ำ สภาพดิน และ

อื่นๆ จากวันนั้นถึงวันนี้ พื้นที่ที่เคยมีปัญหาในภาคใต้ ได้
 รับการพัฒนาให้สามารถใช้ประโยชน์ได้สูงสุด ผ่าน
 โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่ครอบคลุมทั้งด้าน
 การชลประทาน การเกษตร ปศุสัตว์ การประมง สหกรณ์
 ป่าไม้ การศึกษา สาธารณสุข ศิลปาชีพ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
 ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
 ซึ่งบุคคลสำคัญท่านหนึ่งซึ่งได้มีโอกาสสนองเบื้อง
 พระยุคลบาทอย่างใกล้ชิด จะมาถ่ายทอดเรื่องราวความ
 ทรงจำ ความประทับใจที่ได้ทำงานสนองเบื้องพระยุคลบาท
 ให้รับทราบกัน คือ **คุณวารินทร์ บุษบรณ อดีต
 ผู้อำนวยการภาค สำนักงานส่งเสริมการเกษตรภาคใต้
 จังหวัดสงขลา**

คุณวารินทร์ บุษบรณ

จุดเริ่มต้นในการทำงานสนองพระราชดำริใน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ผมเริ่มรับราชการครั้งแรกเมื่อปี ๒๕๐๖ ใน
 ตำแหน่งผู้ช่วยกสิกรรมจังหวัดนราธิวาส กรมกสิกรรม
 (ปัจจุบันเปลี่ยนเป็นกรมวิชาการเกษตร) ได้มีโอกาสทำงาน
 สอนองเบื้องพระยุคลบาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
 สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระบรม
 โอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเทพ
 รัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตั้งแต่เมื่อวันที่ ๑
 สิงหาคม ๒๕๑๖ ซึ่งเป็นวันที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
 และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถได้เสด็จฯ
 แปรพระราชฐานมาประทับแรมที่พระตำหนักทักษิณ
 ราชนิเวศน์เป็นครั้งแรก ซึ่งในตอนนั้นผมเป็นเกษตรอำเภอโท
 อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส จนกระทั่งเกษียณในปี ๒๕๔๓
 โดยมีตำแหน่งผู้อำนวยการภาค (เจ้าหน้าที่บริหารงาน
 การเกษตร ๙) สำนักงานส่งเสริมการเกษตรภาคใต้ จังหวัด
 สงขลา หลังจากนั้นได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระ
 พระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ขอให้มาช่วยงานฟาร์ม
 ตัวอย่างตามพระราชดำริ ในจังหวัดนราธิวาส และสมเด็จพระ
 เทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีพระราชดำริ
 ให้ช่วยงานโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน และโครงการ
 เด็กขาดสารอาหารในจังหวัดนราธิวาสด้วย

ปัจจุบัน ปี ๒๕๕๐ รวมเวลา ๓๔ ปี ซึ่งทุกครั้ง
 เสด็จพระราชดำเนินในเขตพื้นที่ภาคใต้ ผมจะเฝ้าฯ รับเสด็จ
 และกราบบังคมทูลรายงานความคืบหน้าของโครงการที่
 รับผิดชอบมาโดยตลอด

การเสด็จ ฯ ไปทรงเยี่ยมราษฎรเป็นสิ่งที่พสกนิกรชาวไทยเห็นจนเจนตาซึ่งในการเสด็จ ฯ ทุกครั้งมีเรื่องราวและพระราชดำริมากมายที่นำมาซึ่งประโยชน์สู่ประชาชน ในเรื่องนี้มีเรื่องราวที่ควรรู้และจดจำเป็นแนวทางในการปฏิบัติอย่างไรรั้น คุณวารินทร์ได้เล่าให้ฟังว่า

การทรงงานจะทรงเริ่มจากการศึกษาข้อมูลที่แท้จริงก่อน ทรงเอาพระทัยใส่ในข้อมูลต่างๆ อย่างลึกซึ้ง ทรงเป็นผู้เชี่ยวชาญในทุกศาสตร์ทุกแขนง ทำให้ทรงทราบความชัดเจนของปัญหาและสามารถแก้ไขได้ตรงจุดและถูกต้อง ผมจะขอเล่าย้อนถึงการเสด็จ ฯ ในช่วงที่ผ่านมาก็ได้มีโอกาสตามเสด็จและบางเรื่องราวผมก็ได้เก็บรวบรวมและบันทึกไว้ ซึ่งอยากจะเล่าให้ฟังพอสังเขป

ครั้งแรกที่เสด็จ ฯ ไปทรงเยี่ยมราษฎรใน ๑๔ จังหวัดภาคใต้ นั้น จำได้ว่าเป็นวันศุกร์ที่ ๖ มีนาคม ๒๕๐๒ เสด็จ ฯ โดยรถไฟพระที่นั่ง และเสด็จ ฯ ถึง จังหวัดนราธิวาส ในวันอังคารที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๐๒ ซึ่งนับเป็นประวัติศาสตร์ครั้งแรก

ตั้งแต่ผมเข้ารับราชการ ได้มีโอกาสรับเสด็จครั้งแรกในปี ๒๕๑๖ และได้ทำงานสนองพระราชดำริอย่างจริงจังในปี ๒๕๑๗ เมื่อครั้งที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จ ฯ ไปทรงเยี่ยมราษฎรเป็นการส่วนพระองค์ ณ บ้านบางมะนาว หมู่ที่ ๑ ตำบลกะลุวอ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส ในวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๑๗ ในการนี้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้มีกระแสพระราชดำรัสกับผม ซึ่งขณะนั้นมีตำแหน่งเกษตรอำเภอโท ถึงการปลูกมะพร้าวว่า **หากมีการขุดหลุมลึกก่อนปลูกมะพร้าวแล้วจะช่วยให้รากมะพร้าวส่งน้ำได้** และพระราชทานพระราชดำริว่า **หากหมู่บ้านต่างๆ มียุ่งข้าวสำหรับการเก็บข้าว ซึ่งเก็บเกี่ยวได้จะเป็นประโยชน์ต่อราษฎรที่ จะใช้บริโภคในฤดูแล้ง เพราะราษฎรสามารถจะอาศัยยุ่งข้าวส่วนรวมแทนการลงทุนสร้างยุ่งข้าวส่วนบุคคล** อีกทั้งพระราชทานพระราชดำริว่า **น่าจะมีการเลี้ยงแกะตามหมู่บ้านเช่นเดียวกับการเลี้ยงแพะ เพราะแกะและแพะนั้นเป็นสัตว์ประเภทคล้ายคลึงกัน**

จากการเสด็จ ฯ ไปทรงเยี่ยมราษฎรพระองค์จะทรงค้นหาข้อมูลด้วยพระองค์เอง จากบุคคลหลายกลุ่มโดยเฉพาะจากคนในท้องถิ่นและมีความน่าเชื่อถือเป็นที่เคารพของคนในท้องถิ่นด้วย ดังพระราชดำรัส เมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๑๘ ครั้งเสด็จ ฯ วัดพระพุทธ อำเภอดงรัก จังหวัดนครราชสีมา ความว่า

พระซึ่งเป็นเจ้าของาวาส ทุกองค์บวชมานาน อยู่ในศีลในธรรม ชาวบ้านเคารพนับถือกราบไหว้เป็นประจำ ฉะนั้นพระย่อมไม่พูดเท็จ ข้อมูลต่างๆ ที่ได้จากพระเป็นข้อมูลหนึ่งที่เชื่อถือได้ เหตุผลที่เสด็จ ฯ ไปเยี่ยมมัสยิดต่างๆ ตามหมู่บ้านก็เช่นเดียวกัน ไต่ครู ไต่อิหม่าม ฯลฯ ย่อมไม่พูดเท็จในการกราบบังคมทูลรายงานข้อมูลต่างๆ เช่นเดียวกัน

ทรงให้ความสำคัญกับข้อมูลเป็นอย่างมาก เนื่องจากการวางแผนทุกอย่าง หากข้อมูลผิดพลาด การดำเนินงาน การปฏิบัติงาน และการแก้ไขปัญหาต่างๆ จะผิดพลาดหมด โดยเฉพาะข้อมูลด้านภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ประชากร ดิน น้ำ ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ ซึ่งข้อมูลทุกอย่างที่ได้มาต้อง เทียบตรง ถูกต้อง อ้างอิงได้ เมื่อทรงได้ข้อมูลต่างๆ จากหลายๆ แหล่งข้อมูลแล้ว จากนั้นจะพระราชทานพระราชดำริเพื่อพัฒนาอาชีพให้แก่ราษฎรต่อไป อย่างเช่นในวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๑๘ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานพระราชดำรินานหลายเรื่อง เรื่อง ครั้งที่เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรโคฟอพันธ์และแกะพันธ์ ณ บ้านนายมานิต สนิทวาทิ บ้านกุแบยามู หมู่ ๑ ตำบลต้นหยงมัส อำเภอระแงะ ซึ่งโครงการส่งเสริมการเลี้ยงโค เลี้ยงแกะ ได้เกิดขึ้นครั้งแรกที่หมู่บ้านนี้ นอกจากนี้ยังได้พระราชทานพระราชดำรินานเรื่องการปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์ และการปลูกพืชไร่หรือการทำนา การปลูกถั่วปลูกผักสวนครัวก็เกิดขึ้นที่บ้านปอิ่งกาเบาะ ตำบลต้นหยงมัส อำเภอระแงะ ในวันนี้จึงมีพระราชดำรินานหลายโครงการ

การเสด็จ ฯ ไปที่ใดนั้นพระองค์จะทรงวางแผนการเสด็จพระราชดำเนินเอง เพื่อให้สามารถเห็นปัญหาที่แท้จริง ไม่มีการเตรียมการไว้ก่อน ครั้งหนึ่งพระองค์เสด็จพระราชดำเนินไปยังสวนของนายอ้วน พรหมชาติ อดีตกำนันตำบลลำภู ณ บ้านปราง หมู่ที่ ๑ ตำบลลำภู อำเภอเมืองนครราชสีมา (เกษตรกรผู้ปลูกดอกงอกที่มีชื่อเสียงคนหนึ่งในจังหวัดนครราชสีมา) เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๑๘ โดยไม่มีกำหนดการล่วงหน้า จึงไม่ได้มีการเตรียมการรับเสด็จ นายอ้วน พรหมชาติ ยังอยู่ในชุดธรรมดาที่ใส่ทำงานในสวน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรสวนผลไม้ และมี

พระราชดำรัส **แสดงออกถึงความพอพระราชหฤทัยที่นายอ้วน พรหมชาติ และนายดำรง พรหมชาติ ผู้เป็นบุตรชายได้มีความขยันหมั่นเพียรในการทำสวนผลไม้ เช่น ลองกอง เงาะ ทุเรียน อีกทั้งทำนาและเลี้ยงปลา**

วันนั้นผมรับเสด็จอยู่ที่สวนนายอ้วน พรหมชาติ ด้วย ได้ยินพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวขึ้นชมนายอ้วน และนายดำรง แล้วปลื้มใจดีใจ มีกำลังใจที่จะทำงานเพิ่มเป็น ๒ เท่าทวีคูณ จากวันนั้นจึงทำให้เกิดโครงการส่งเสริมการปลูกลองกอง โครงการประกวดลองกองในจังหวัดนราธิวาส ในปีต่อมา

อีกวันหนึ่งที่น่าจดจำคือวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๑๘ เสด็จ ฯ ไปทรงเยี่ยมราษฎรบ้านบาโย บ้านรอแตบาดู บ้านกำแพง บ้านยามี ตำบลกะลุวอใต้ อำเภอเมืองนราธิวาส วันนั้นก็เช่นเดียวกันที่มีโครงการพระราชดำริเกิดขึ้นมากมายในปัจจุบัน เช่น โครงการจัดตั้งนิคมสหกรณ์นิคมปิเหล็ง อำเภอระแงะ (ปัจจุบันอำเภอเจาะไอร้อง) โครงการพัฒนาลุ่มน้ำบางนรา ตอนล่าง โครงการน้ำแบ่ง โครงการจัดตั้งศูนย์บริการทำยางแผ่น โดยเก็บน้ำยางจากสวนมารวมกันทำยางแผ่นชั้นดีและนำไปจำหน่ายยังตลาดโดยตรง (ไม่ผ่านพ่อค้าคนกลาง) โครงการเลี้ยงสัตว์ โครงการปลูกกระถินเพื่อบำรุงดินและเป็นอาหารสัตว์ โครงการสำหรับการเลี้ยงไก่พื้นเมือง ในวันนี้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเห็นดีเห็นชอบพระวรกายมาก แต่เกิดโครงการพระราชดำริขึ้นหลายโครงการ ซึ่งคุ้มค่าคุ้มเวลาจริงๆ

ในช่วงเวลานั้นพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้เสด็จ ฯ ไปทรงเยี่ยมราษฎรเกือบจะทุกวันเลยทีเดียวดีกว่าได้ พระราชดำริต่างๆ ที่เกิดขึ้นนั้นจึงมีอย่างต่อเนื่องซึ่งใน วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๑๘ ก็เช่นเดียวกันได้เสด็จ ฯ ไปทรงเยี่ยมราษฎร ณ บ้านตอหลัง บ้านทรายขาว ตำบลไพรวัน อำเภอตากใบ มีกระแสพระราชดำรัส โดยสรุปว่า **ให้ราษฎรพัฒนาผลผลิตองุ่นเพื่อให้พื้นที่ท่วมนาได้ระบายออกก่อนที่จะเข้ากำลังออกรวงจะเสียหาย ให้มีการซ่อมถนน เพื่อรักษาสภาพเดิมให้ใช้ได้ตลอดฤดูกาล และได้ทอดพระเนตรยุงข้าวนายน้อย ยอมเต็ม ผู้ใหญ่บ้านตอหลัง มีพระราชดำริให้มีการส่งเสริมให้ราษฎรเลี้ยงไก่พันธุ์ดีไว้ผสมพันธุ์กับไก่พันธุ์พื้นเมือง**

วันจันทร์ที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๑๘ เสด็จ ฯ ไปทรงเยี่ยมราษฎรบ้านพงปือเราะ บ้านบูเกะบูยอ บ้านสุเหร่า และบ้านบาราแง ตำบลจอบาะ บ้านลุโละบายะ ตำบลลุโละบายะ อำเภอเย็งอ ทอดพระเนตรการทำนาครั้งที่ ๒ บ้านพงปือเราะ เนื้อที่ ๖๐ ไร่ ราษฎรร่วมมือกันทำ ๓๐ ครอบครัว **ทรงพอพระราชหฤทัยในการทำนาประสบผลสำเร็จ ทรงแนะนำให้ชาวนาใช้ปุ๋ยหมัก ปลูกถั่วบำรุงดินแทนปุ๋ยเคมีและให้ใช้มูลสัตว์ทำปุ๋ยด้วย** ทอดพระเนตรยุงข้าวของนายอาเซะ อาแหว ผู้ใหญ่บ้านสุเหร่า ทรงแนะนำให้ นายอาเซะ อาแหว และราษฎรปลูกมะพร้าวพันธุ์ดีด้วย

วันจันทร์ที่ ๑ กันยายน ๒๕๑๘ เสด็จ ฯ บ้านป่าเกี๊ยะ หมู่ ๒ ตำบลโคกเคียน ทอดพระเนตรการสีข้าวด้วยเครื่องมือพื้นเมือง และการตำข้าวเปลือก การปอกมะพร้าวด้วยเหล็กแหลม ด้วยทรงต้องการทราบถึงการแปรรูปข้าวแบบง่าย ๆ แบบพื้นเมืองก่อนมีเครื่องสีข้าว และได้มีพระราชดำริ **ให้นุรักษ์ไว้ให้ชนรุ่นหลังได้ดู** ซึ่งขณะนี้มีการสาธิตอยู่ ที่บ้านโคกอิฐ-โคกโน บ้านปลักช้าง บ้านใหม่ ตำบลพร่อน อำเภอตากใบ และที่บ้านรอตันบาตู หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราชเสาวนีย์ของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถด้วย

นอกจากนี้ในการเสด็จ ฯ ไปทรงเยี่ยมราษฎรเมื่อวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๑๘ ณ โรงเรียนปากพั่น อำเภอปากพั่น จังหวัดนครศรีธรรมราช ทำให้ทรงรับทราบปัญหาของกลุ่มน้ำปากพั่นมากมาย เช่น น้ำท่วม ฝนแล้ง น้ำเสีย ผลผลิตข้าวตกต่ำ จึงได้มีพระราชดำริ **ให้พัฒนาชุมชนน้ำปากพั่น** ขึ้น และพระราชดำริที่สำคัญซึ่งมีผลสืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบันคือ เมื่อวันที่อังคารที่ ๙ กันยายน ๒๕๑๘ เสด็จ ฯ ไปพระราชทานธงลูกเสือชาวบ้าน และทรงเยี่ยมราษฎรจังหวัดสตูลด้วย ในวันที่ได้เสด็จ ฯ ไปทรงเยี่ยมสมาชิกนิคมสร้างตนเองพัฒนาภาคใต้ และทอดพระเนตรการกลั่นน้ำมันปาล์มของนิคม ณ กิ่งอำเภอ ควนกาหลง จังหวัดสตูล จากครั้งนั้นจึงทำให้จังหวัดสตูลส่งเสริมให้มีการปลูกปาล์มน้ำมันเป็นครั้งแรก ใน ๕ จังหวัดภาคใต้ ซึ่งขณะนี้ในศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเมือง ก็มีโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มขนาดเล็กให้ศึกษาและดูงานด้วย

ปัญหาพื้นที่พรุเป็นปัญหาสำคัญในพื้นที่ภาคใต้ และด้วยพระอัจฉริยภาพและสายพระเนตรที่ยาวไกลจึงได้พระราชทานพระราชดำริในการแก้ไขปัญหาพื้นที่พรุในคราวเสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรพรุตะโละมียอ บ้านกุย และกองร้อยปืนเล็กที่ ๓ หน่วยเฉพาะกิจนาวิกโยธิน ๑๘ อำเภอยี่งอ จังหวัดนราธิวาส เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๑๙ และได้มีกระแสพระราชดำรัสกับนายมนัส ปิติวงศ์ อธิบดีกรมชลประทาน นายโรจน์ อินท์แก้ว นายอำเภอยี่งอ ความว่า **ควรขุดคลองซอย ควรวางแนวคลองตามระดับความสูงของพื้นที่ตามแนวขอบพรุ เพื่อระบายน้ำออกจากพรุเป็นสองทาง สำหรับหาแหล่งน้ำเพาะพันธุ์ปลาน้ำจืด**

ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้มีกระแสพระราชดำรัสกับผม ซึ่งขณะนั้นเป็น เกษตรจังหวัดฯ อีกครั้งหนึ่งถึงการพัฒนายางแผ่น ความว่า **“การผลิตยางแผ่นให้มีคุณภาพโดยร่วมกันทำเป็นกลุ่มนั้นเป็นการดีแล้ว เพราะจะมีอำนาจในการต่อรองในการจำหน่าย ให้ได้ราคาเป็นธรรมสำหรับการสาธิตการทำปุ๋ยหมักแก่ราษฎรก็เป็นประโยชน์ เพราะการซื้อปุ๋ยเคมีมาใช้จะสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายมาก และจะทำลายดินด้วย”**

พื้นที่พรุเป็นอีกหนึ่งปัญหาในพื้นที่ภาคใต้ ดังนั้นจึงพระราชทานพระราชดำริให้จัดตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิภพทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริขึ้น ในปี ๒๕๒๔ ดังนี้ **ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิภพทองฯ เป็นศูนย์รวบรวมกำลังทั้งหมดของเจ้าหน้าที่จากกรม กอง ทั้งในด้านการเกษตร ด้านสังคม การส่งเสริมการศึกษามารวมอยู่ด้วยกัน ก็หมายความว่า ประชาชนซึ่งต้องใช้วิชาการทั้งหลายก็สามารถที่จะมา ดูและศึกษาได้ ส่วนเจ้าหน้าที่จะต้องอนุเคราะห์แก่ประชาชน ก็จะอยู่พร้อมกันในที่เดียวกันเหมือนกัน ซึ่งเป็นสองด้าน ก็หมายความว่า**

ถึงว่าที่สำคัญปลายทางคือประชาชนจะได้รับผลประโยชน์และต้นทุนของผู้เป็นเจ้าของที่
จะให้ประโยชน์ การจัดตั้งศูนย์ศึกษา ขึ้นนั้น ทำให้ผมประทับใจมาก โดยศูนย์ศึกษา เป็น
ศูนย์กลาง ของทุกอย่างและทุกคนจะต้องทำงานร่วมกัน คือ ทุกคนไม่มีสังกัดว่ามี คอมพิวเตอร์
คอเกษตร คอศึกษา ฯลฯ ทุกคนแต่งกายเหมือนกันหมด คือ เสื้อชุดของพิบูลทอง

ความประทับใจในการทำงานสนองพระราชดำริ

ตลอดระยะเวลาที่ทำงานสนองเบื้องพระยุคลบาท ผมมีความภาคภูมิใจและรู้สึกสำนึก
ในพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๔๓ ก่อน
เกษียณอายุราชการ ๒ วัน สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ มีพระราชเสาวนีย์ ณ พระ
ตำหนักทักษิณราชินีเวศน์ จังหวัดนราธิวาส ว่า หลังจากเกษียณอายุราชการในวันที่ ๑ ตุลาคม
๒๕๔๓ แล้ว ขอให้คุณวรินทร์ บุษบรรณ มาช่วยงานฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริของจังหวัด
นราธิวาสด้วย และขอขอบใจที่คุณวรินทร์ บุษบรรณ ได้ช่วยเหลืองานโครงการอันเนื่องมาจาก
พระราชดำริของจังหวัดนราธิวาสด้วยดีตลอดมา และในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๓ สมเด็จพระเทพ
รัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โปรดเกล้าฯ ให้เข้าเฝ้าฯ ถวายบังคมลาเนื่องในโอกาสเกษียณอายุ
ราชการ ณ พระตำหนักทักษิณราชินีเวศน์ จังหวัดนราธิวาส และมีพระราชดำริให้ช่วยงานโครงการ
อันเนื่องมาจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว งานตามพระราชเสาวนีย์ของสมเด็จพระ
นางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ งานโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน และโครงการเด็กขาด
สารอาหารในจังหวัดนราธิวาสด้วย และสิ่งที่ถือเป็นที่สุดอย่างหนึ่งของชีวิต เป็นความภาคภูมิใจ
และเป็นเกียรติสูงสุดแก่ครอบครัวและวงศ์ตระกูล คือการได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
ตติยจุลจอมเกล้าวิเศษ (ต.จ.ว.) ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่เคยนึกฝันว่าจะได้มีโอกาสถึงเพียงนี้

สำหรับงานที่รับผิดชอบในขณะนี้ ได้รับมอบหมายให้ดำรงตำแหน่งวุฒิสภาสภานาการสมอง
สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี ที่ปรึกษาอธิบดี

กรมส่งเสริมการเกษตร และที่ปรึกษาโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดนราธิวาสอีกด้วย

จากการได้ตามเสด็จทำให้ผมพบเหตุการณ์ต่างๆ มากมาย ซึ่งนำมาซึ่งความปลาบปลื้มในน้ำพระราชหฤทัยและพระเมตตาอย่างยิ่งนัก

ดังเหตุการณ์เมื่อวันพุธที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๑๘ เป็นการเสด็จ ฯ ส่วนพระองค์เพื่อติดตามผลการปฏิบัติงานที่ได้พระราชทานพระราชดำริไว้เมื่อปี ๒๕๑๗ และครั้งนี้มีนายบุญ สุวรรณดี ผู้ใหญ่บ้านตำบลโคกเคียนได้มารับเสด็จ และจะต้องถวายรายงานด้วย ซึ่งขณะนั้นผู้ใหญ่บ้านมีเครื่องแบบอยู่ ๒ ชุด คือ ๑. ชุดผู้ใหญ่บ้าน ๒. ชุด อ.ส. ผู้ใหญ่บุญ คิดว่าเครื่องแบบผู้ใหญ่บ้านใครก็แต่งได้ เพราะผู้ใหญ่บ้านทุกคนมีสิทธิแต่งอยู่แล้ว แต่ชุด อ.ส. มีไม่ครบทุกคน จะมีเฉพาะหมู่บ้านที่ไม่สงบเรียบร้อยหรือมีเหตุการณ์ไม่ปกติเท่านั้น ฉะนั้นจึงขอแต่งเครื่องแบบ อ.ส. รับเสด็จจะดีกว่า จึงแต่งเครื่องแบบ อ.ส. มารับเสด็จ ช่วงเช้า ๑๐.๐๐ - ๑๑.๐๐ น. ท่านผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ ได้มาตรวจเตรียมความพร้อมล่วงหน้า ผมก็ได้ร่วมคณะไปด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัดชักซ้อมการกราบบังคมทูลถวายรายงานแก่ผู้ใหญ่บุญเป็นที่เรียบร้อย และพอถึงเวลาเสด็จ ฯ ผู้ใหญ่บุญได้กราบบังคมทูลว่า “ขอเดชาใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาท ข้าพเจ้า อ.ส. บุญ สุวรรณดี” รู้สึกตัวถวายรายงานผิดจึ่งพูดใหม่ ว่า “ลบ-ลบ พุดใหม่” เพราะ

คำพูดที่ถูกตามที่ซุ่มไว้ คือ ข้าพเจ้านายบุญ สุวรรณสี ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑ ตำบลโคกเคียน อำเภอเมือง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระสรวล ทุกคนที่ตามเสด็จก็ข้า ยิ้ม หัวเราะไปพร้อมกัน ทำให้พระเจ้าอยู่หัวและทุกคนจำชื่อ ผู้ใหญ่บุญ แม่่น รู้จักดีในขบวนเสด็จฯ มากกว่าจำบุคคลอื่น ในการเสด็จ ฯ มาจนราธิวาสทุกครั้ง พอถึงสนามบินบ้านทอนจะถามหาผู้ใหญ่บุญทุกครั้ง

นอกจากนี้ ในการเสด็จ ฯ ทุกครั้ง จะมีพระราชดำรัสถามถึงชีวิตความเป็นอยู่และการดำเนินงานอย่างละเอียด เช่นมีสวนยางจำนวนกี่ไร่ ได้ยางแผ่นวันละกิโลกรัม ขายรายได้เงินกิโลกรัมละเท่าไร นำยางไปขายเองที่ตลาดหรือพ่อค้ามารับซื้ออย่างที่สวนหรือที่ไหน และมีการรวมกลุ่มกันไหม หรือถ้าเรื่องข้าวก็รับสั่งถามว่า มีข้าวเปลือกเก็บไว้เท่าใด เก็บได้นานเท่าใด และที่ไหนทำนาก็จะให้ตั้งธนาคารข้าวเปลือก ทำให้ผมได้เห็นถึงความละเอียดและเข้าใจประชาชนเป็นที่สุด

ครั้งหนึ่งในปี ๒๕๒๗ ขณะที่นั่งเรือทอดพระเนตรสภาพน้ำที่จังหวัดนราธิวาส โดยมีลุงนุช อนันตรานนท์ เป็นผู้พายเรือ ลุงนุชได้เล่าให้ผมฟังเรื่องที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีรับสั่งถามเกี่ยวกับสภาพน้ำ มีพันธุ์ปลาอะไรอาศัยอยู่ในน้ำบ้าง น้ำหน้าฝนมากแค่ไหน หน้าแล้งมีปริมาณเท่าไร ถ้าจะนำน้ำไปใช้ทำนาจะได้พื้นที่เท่าไร (สักกี่ไร่) ชาวบ้านจะได้ประโยชน์จำนวนกี่ครัวเรือน มีพันธุ์ไม้อะไรในบริเวณนี้บ้าง จากนั้นก็มีรับสั่งถามลุงนุชว่า อายุเท่าไรแล้ว พอลุงนุชบอกอายุ ก็รับสั่งว่า **“แก่กว่าผม ๑๐ ปี”**

ทั้งหมดทั้งหมดเป็นความทรงจำ ซึ่งได้ถ่ายทอดเรื่องราวพระราชกรณียกิจและพระราชดำริ รวมถึงเกร็ดเล็กเกร็ดน้อยที่สร้างรอยยิ้มให้กับพสกนิกรชาวไทย จากคุณวารินทร์ บุษบรณ ผู้ที่ตามเสด็จมาอย่างต่อเนื่อง และได้ทำงานสนองพระราชดำริมากมาย เพื่อให้คนไทยน้อยรับแนวพระราชดำริไปปฏิบัติ เพื่อหล่อเลี้ยงชีวิตให้มีความมั่นคงและพร้อมที่จะดำเนินรอยตามพระยุคลบาทให้บังเกิดความยั่งยืนต่อไป

เยี่ยมชมเมืองสามหมอก

ชมโครงการพระราชดำริ

มีฮ่องสอน เมืองที่มีหมอกทั้งสามฤดู คือทะเลหมอกในฤดูหนาว เมฆหมอกในฤดูฝน และหมอกควันในฤดูแล้ง เป็นดินแดนมหัศจรรย์ที่รวมของชนเผ่าต่างๆ มีศิลปวัฒนธรรมที่หลากหลาย เมืองนี้ยังได้ชื่อว่ามีโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ หลายแห่งด้วยกัน

จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตั้งอยู่ท่ามกลางอ้อมกอดของทิวเขาอันเขียวครึ้มของพงไพร ถนนหนทางยากลำบากคดเคี้ยวมากที่สุดของประเทศ ในอดีตการเดินทางมาแม่ฮ่องสอนค่อนข้างลำบากมาก ถือได้ว่าเป็นจังหวัดที่ค่อนข้างโดดเดี่ยว และถูกโลกภายนอกกละเลยมาช้านาน ชาวแม่ฮ่องสอนประกอบด้วย คนเมือง ลัวะ กะเหรี่ยง มูเซอ ลีซอ ม้ง และชาวไทยใหญ่ หรือคนไต

เมื่อมาถึงแม่ฮ่องสอนแล้ว หากต้องการชมทิวทัศน์อันงดงาม พวกเราต้องขึ้นไปบนดอยกองมูมีถนนขึ้นสู่ยอดดอยได้โดยสะดวก บนดอยกองมูเป็นที่ตั้งของวัดพระธาตุดอยกองมู มีเจดีย์ทรงศิลปะของมอญ สร้างขึ้นในปี ๒๔๐๓ คณะของเราได้กราบไหว้สักการะพระธาตุดอยด้วยดอกไม้ ฐูปเทียน พร้อมทั้งเวียนรอบองค์พระธาตุดอยกองมูจนครบ ๓ รอบ แล้วนำ ดอกไม้ ฐูปเทียน ไปวางไว้ยังซุ้มพระประจำวันเกิดของแต่ละคน ถือเป็นจุดเริ่มต้นของการเยือนเมืองสามหมอก เยี่ยมชมโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่จะไปเยี่ยมชมแห่งแรก คือ ศูนย์บริการและพัฒนาที่สูงปางตองตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณเมื่อครั้งเสด็จฯ ไปทรงเยี่ยมราษฎรในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้ทรงทราบถึงสภาพปัญหาของการบุกรุกป่า ทำไร่เลื่อนลอย มีปัญหาด้านยาเสพติด และปัญหายุทธศาสตร์ตามแนวชายแดนที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ ได้มีพระราชดำริให้จัดตั้งศูนย์ฯ ขึ้นในปี ๒๕๒๒ ที่บ้านหมอกจำแป่ โดยมีพระราชประสงค์ให้ศูนย์ฯ แห่งนี้เป็นที่เรียนรู้ให้กับราษฎร เพื่อพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่และเสริมสร้างความมั่นคงตามแนวชายแดน ภายในศูนย์พัฒนาที่สูงปางตองฯ มีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ เช่น ศูนย์เพาะเลี้ยงแพะและขยายพันธุ์สัตว์ป่าปางตอง มีการเลี้ยงแกะ ศูนย์ฝึกบังคับม้า โรงไม้ดอกเมืองหนาว ไม้ผล

เมืองหนาว และสถานที่เพาะเลี้ยงปลาเตอเจียน (ไขปลาคาเวียร์) ที่มีไม่กี่แห่งในประเทศไทย ศูนย์ฯ แห่งนี้ยังมีศาลพระนเรศวรมหาราช ซึ่งคณะของเราได้ขึ้นไปกราบไหว้ สักการะศาลมหาราช พร้อมทั้งไปเยี่ยมชมพระตำหนักปางตอง (เรือนประทับแรมปางตอง) ในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เมื่อเสด็จฯ แปรพระราชฐานเยี่ยมเยียนราษฎรในเขตพื้นที่ที่มีลักษณะเป็นอาคาร ๒ ชั้น ห้อมล้อมด้วยพันธุ์ไม้นานาชนิด มีทิวทัศน์สวยงาม ร่มรื่น

ต่อจากนั้น ใกล้ๆ กัน คือ ศูนย์ไม้ศึกษาแม่ฮ่องสอน เกิดขึ้นจากแนวพระราชดำริของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ โดยจัดตั้งขึ้นเมื่อปี ๒๕๔๙ เพื่อให้พันธุ์ไม้ที่มีอยู่ตามธรรมชาติหลากสายพันธุ์ไม่สูญหาย ทั้งยังเป็นสถานที่รวบรวมพันธุ์ไม้ทั้งหมดในประเทศไทย โดยเฉพาะด้านการส่งเสริมและอนุรักษ์พันธุ์ไม้ไผ่ และการอนุรักษ์พื้นที่ป่าไม้มาเป็นแนวทางการดำเนินงาน ถือได้ว่าเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศแห่งใหม่ ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่น ในพื้นที่กว่า ๓๐๐ ไร่ มีชนิดพันธุ์ไม้หลักเป็นชนิดหลัก มีสภาพภูมิประเทศโดดเด่นสวยงาม พร้อมทั้งยังมีลำห้วยปางตองเป็นแหล่งน้ำธรรมชาติอันงดงาม มีการปลูกไม้พันธุ์ต่างๆ เพื่อศึกษาและอนุรักษ์พันธุ์ไม้ การเดินทางก็สะดวกสบายห่างจากตัวเมืองแม่ฮ่องสอนไปทางทิศเหนือ ถนนหมายเลข ๑๐๙๕ เลี้ยวเข้าบริเวณบ้านทุ่งไม้สัก เส้นทางเดียวกับศูนย์พัฒนาที่สูงปางตองฯ

ถัดมาใกล้ๆ กัน คือโครงการจัดหมู่บ้านรวมไทยตามพระราชดำริ (ปางอู่) ณ สถานที่แห่งนี้สามารถเที่ยวชมวิถีชีวิตของชาวเขาเผ่าต่างๆ เช่น ไทยใหญ่ กะเหรี่ยงปะโอ และม้ง ตามเส้นทางสายบ้านหมอกจำแป่ บ้านนาป่าแพก และบ้านห้วยมะเขือส้ม มาถึงบ้านรวมไทยทั้งที ขอจับชิมกาแฟสด ชมการชงชาและชิมชาร้อนๆ จากสวนที่บ้านรวมไทยพร้อมทั้งชมทัศนียภาพอ่างเก็บน้ำรวมไทย (ปางอู่) ล้อมรอบด้วยป่าสนสองใบ สามใบ และไม้ดอกเมืองหนาวที่สวยงาม จนได้รับการขนานนามว่าเป็น **“สวิสเซอร์แลนด์เมืองไทย”** สามารถมาเที่ยวชมได้ทั้ง ๓ ฤดู เพียบพร้อมด้วยความงดงามของธรรมชาติ หากโชคดีจะได้พบเห็นหงส์ขาวคู่ที่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงปล่อยไว้ ณ ที่นี้ด้วย

เดินทางต่อไปถึงบริเวณแนวชายแดนทางทิศตะวันตกของจังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นที่อยู่อาศัยและทำกินของชาวไทยภูเขาชนกลุ่มน้อย ที่มีความขัดแย้งและมีการสู้รบกันอยู่เนืองๆ และมีผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศอย่างมาก ในเรื่องดังกล่าว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเป็นห่วงความมั่นคงตามแนวชายแดนมีพระราชดำริว่า **“...ให้พิจารณาแนวทางในการดำเนินงานจัดตั้งหมู่บ้านในรูปแบบบ้านยามชายแดน เพื่อพัฒนาราษฎรในพื้นที่ให้มีความเข้มแข็ง มีส่วนร่วมรักษาอธิปไตยของชาติอย่างมีระบบ..”**

โครงการจัดตั้งหมู่บ้านยามชายแดนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (บ้านปางคอง) มีกรอบ การดำเนินงาน ดังนี้

- จัดตั้งถิ่นฐานถาวรตามแนวชายแดนไทย-พม่า

- เสริมสร้างศักยภาพของพื้นที่ และสร้างโอกาสแก่ราษฎรให้มีความพร้อมในการพัฒนาเพื่อให้สามารถดำรงชีพอยู่ได้อย่างยั่งยืน

- รักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของตนเองได้ รวมทั้งสามารถเตือนภัยให้กับกลุ่มบ้านเครือข่ายได้อย่างทันเวลา

ปัจจุบันประชาชนในหมู่บ้านปางคอง สามารถดำรงชีวิตบนผืนป่าอย่างเรียบง่าย พอใจในชีวิตความเป็นอยู่ และทำหน้าที่รายงานข่าวสารที่เป็นผลดีต่อความมั่นคงของชาติ ถือได้ว่าพี่น้องประชาชนตามแนวชายแดนเหล่านั้นเต็มเปี่ยมไปด้วยสำนึกไทยรักประเทศไทย และหวงแหนแผ่นดินไทย พวกเราชาวไทย ทั้งหลายขอน้อมรับ และร่วมสนับสนุนเป็นกำลังใจให้แก่ผู้ปฏิบัติงานโครงการจัดตั้งหมู่บ้านยามชายแดนอันเนื่องมาจากพระราชดำริบ้านปางคองอย่างยิ่ง

จุดสุดท้ายที่จะพาไปเที่ยวชม นั่นคือ โครงการธนาคารอาหารชุมชนบ้านนาป่าแปกตามแนวพระราชดำริ ซึ่งเป็นโครงการธนาคารอาหารชุมชนแห่งแรกของจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยได้จัดตั้งขึ้นเมื่อปี ๒๕๔๓ ตั้งอยู่บนพื้นที่ประมาณ ๑๐๐ ไร่เศษ ที่ระดับความสูง ๙๓๐ เมตร ถือว่าได้เป็นศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูงของจังหวัดแม่ฮ่องสอนตามพระราชดำริ ในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหการบุกรุกทำลายป่าของราษฎร ให้เป็นแหล่งศึกษาหาความรู้ทางการเกษตรที่เหมาะสมจนสามารถเลี้ยงชีพและพึ่งตนเองได้ โดยใช้รูปแบบการทำเกษตรแผนใหม่ที่ถูกต้องควบคู่กับการอนุรักษ์ดินและระบบนิเวศน์ป่าไม้บนพื้นที่สูง มีการปลูกพืชผัก ไม้ดอก และผลไม้เมือง

หนาวเพื่อให้ราษฎรนำไปพัฒนาเป็นอาชีพของตนเอง ราษฎรสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้อย่างสมบูรณ์ จนสามารถผลิตอาหารเพื่อการบริโภคภายในชุมชนของตนเอง พร้อมทั้งยังสามารถนำไปจำหน่ายในพื้นที่ใกล้เคียงได้อย่างยั่งยืนต่อไป

เยือนเมืองสามหมอก ครั้งนี้ได้สัมผัสเสน่ห์เส้นทางท่องเที่ยวกว่า ๑,๘๖๔ โค้ง นับได้ว่าเป็น เมืองในฝันสวรรค์บนดอยของประเทศไทยอย่างแท้จริง และยังได้เยี่ยมชมเรียนรู้ไปกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ นับได้ว่า สูดยอดจริงๆ 🍀

สุขกาย สบายใจ ที่เกิดจากความพอดี
พอประมาณ ช่งเกษตรกรบ้านปางน้ำดู

โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งฟาร์ม
 ต. ป่าเมี่ยง อ. ดอยสะเก็ด จ. เชียงใหม่
 กิจกรรม เกษตรผสมผสาน
 ผู้ให้การสนับสนุนพื้นที่ดำเนินการ นายอุ้นเรือน เกิดสุข
 ผู้จัดการฟาร์ม ประดิษฐ์ สันทรสิริคุณ ตำแหน่ง ช่างวิชาการส่งเสริมการเกษตร ๘๖
 สำนักงานเกษตรอำเภอ ดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่
 กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
 เริ่มดำเนินการ ปี 2549

ก นนที่ลัดเลาะทอดยาวไปตามแนวภูเขาสูงแล้วลูกเล่า พาดคณะกองบรรณาธิการ และคณะสื่อมวลชนสัญจรไปยังจุดหมายปลายทางบ้านปางน้ำฤ ตำบลป่าเมี่ยง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นหมู่บ้านหนึ่งที่ได้รับ การสนับสนุนส่งเสริมจากศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจาก พระราชดำริ จังหวัดเชียงใหม่ ที่ที่เราได้เห็นมีความงดงามของผืนดินที่ถูกปกคลุมด้วย พันธ์ไม้หลากหลายชนิด ผลสำเร็จจากการพัฒนาและขยายผล ทำให้ชาวบ้านที่นี่สามารถใช้ พื้นที่ได้อย่างเหมาะสม มีรายได้ตลอดปี สร้างชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

อุ้นเรือน เกิดสุข เกษตรกรบ้านปางน้ำฤ ตำบลป่าเมี่ยง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ เป็นหนึ่งในเกษตรกรที่ได้รับการอบรมจากศูนย์ศึกษาการพัฒนา ห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้เล่าให้ฟังว่า

“เดิม ก่อนจะได้ไปศึกษาที่ศูนย์ศึกษาห้วยฮ่องไคร้ฯ จะทำเมี่ยง การทำเมี่ยง ๑ ปี เก็บได้ ๖ เดือน คือ ช่วงเดือนเมษา-ตุลา อีก ๖ เดือนว่างงาน ช่วงว่างงาน ๖ เดือน จะไปรับจ้าง บางทีก็รับเหมา รายได้ไม่แน่นอน บางทีก็ขาดทุน”

รายได้ที่เกิดจากการทำเมี่ยงเพียงอย่างเดียว ไม่เพียงพอต่อการเลี้ยงครอบครัว ทำให้ต้องอาศัยช่วงเวลา ๖ เดือน ที่ว่างจากการทำเมี่ยง ออกไปรับจ้างทำงานอื่น ให้มีรายได้ที่มากขึ้น แต่บางครั้งโชคไม่ดี นอกจากจะไม่ได้เงินแล้ว กลับต้องขาดทุน จากการรับเหมา

ความไม่แน่นอนเหล่านี้ ทำให้มีหลายต่อหลายครั้งที่**อุณเรือน**เกิดความรู้สึกท้อใจ จนในที่สุดเริ่มมองหาหนทางที่สามารถจะดำรงตนเองได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนตามกำลังกายและทรัพย์ที่มีอยู่

ชีวิตที่ลุ่มๆ ดอนๆ ในตอนแรก กลับเย็นได้ด้วยตัวเองอย่างมั่นคงอีกครั้ง ด้วยพระมหากรุณาธิคุณในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่พระราชทานพระราชดำริให้จัดตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเชียงใหม่ขึ้น เพื่อเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้การพัฒนาปรับปรุงพื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ให้ราษฎรได้นำไปเป็นแบบอย่างในการประกอบอาชีพ ช่วยให้ราษฎรมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นควบคู่ไปกับการมีทรัพยากรที่สมบูรณ์และยั่งยืน

“ช่วงว่างงานจากการทำไร่เพียง ๖ เดือน เมื่อปี ๒๕๓๒ ได้เข้ามาอบรมที่ศูนย์ห้วยฮ่องไคร้ฯ ได้ความรู้มาทำเกษตรผสมผสาน ที่ดินแปลงเดียวแต่ปลูกหลายอย่าง ถ้าทำตัวเดียวจะมีปัญหา เคยทำส้มโออย่างเดียว แล้วพอขายไม่ออก เลยไม่มีเงินไปใช้หนี้ที่ยืมเข้ามา เลยต้องปลูกหลายตัว ผสมผสานไปเรื่อย”

เกษตรผสมผสานจึงเป็นคำตอบให้กับอุณเรือนในวันนี้ ใบหน้าที่แต้มด้วยรอยยิ้มดูสดใส แม้จะมีร่องรอยที่บ่งบอกให้ผู้พบเห็นรู้ว่าอยู่ในช่วงวัยกลางคน น้ำเสียงที่ดูจริงจังแต่ทว่าแฝงด้วยความอบอุ่น ทำให้กองบรรณาธิการสัมผัสได้ถึงความสุข ความสบายใจ ความสุขที่เกิดจากการรู้จัก “พอ” “พอใจ” เท่าที่มีอยู่ “พอดี” ตามกำลังความสามารถ เท่าที่ทำได้ และ “พอประมาณ” จากการรู้จักตนเอง ไม่มากไป ไม่น้อยไป

“ปัจจุบันในพื้นที่ ๗ ไร่ ก็ปลูกพืชทั้งหมด ๒๕ ชนิด และเลี้ยงสัตว์ ก็จะมีปลูกเห็ดหอม กาแฟ ส้มโอ มะม่วง ลิ้นจี่ เงาะ ฯ นอกจากนี้เห็ดหอมที่ออกทุกเดือน

ผลไม้จะออกเป็นช่วงๆ ตามฤดูกาลของผลผลิต และก็มีบ่อปลา บ่อกบ ที่ปลูกหลักๆ ก็จะมีเห็ดหอม แล้วก็ปลูกเมี่ยง”

อุ้นเรื่อน ได้เล่าถึงการปลูกเห็ดหอมซึ่งเป็นรายได้หลักว่า

“การปลูกเห็ดหอมเดิมจะเอาไม้มาเจาะรู แต่เป็นการทำลายป่าไม้ หลังจากรับการอบรมก็เลยเปลี่ยนจากการใช้ไม้มาใช้ยางพารา สายพันธุ์ที่ดีที่สุดตอนนี้ที่ปลูกกัน ก็สายพันธุ์เบอร์ ๗ จะเกรดดี สวยงาม ชาว สามารถใส่กล่องส่งไปขายที่กรุงเทพฯ ได้ เห็ดหอมนี้เป็นรายได้หลัก เฉลี่ยเก็บได้วันละประมาณ ๑๐ กิโลกรัมๆ ละ ประมาณ ๑๐๐ บาท เฉลี่ยก็ได้วันละ ๑,๐๐๐ บาท ข้อดีของการทำเห็ดหอม คือ ได้ทำงานในร่ม ไม่ต้องกลัวฝนตกแดดออก คนสูงอายุนี้ก็ทำได้ อีกอย่างคือสามารถเก็บได้นาน แต่ต้องไว้ในที่เย็น มัดให้แน่นอย่าให้อากาศเข้า”

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเชียงใหม่ ได้สนับสนุนอุปกรณ์ในการทำเกษตร วิชาความรู้ แนวทางในการเริ่มต้น การพัฒนาปรับปรุงดินและพันธุ์พืช ให้มีความเหมาะสมกับสภาพภูมิประเทศ สภาพภูมิอากาศ เป็นศูนย์สาธิตและเป็นพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิตที่เกษตรกรและผู้สนใจเข้ามาศึกษาเรียน

วันนี้ราษฎรของบ้านปางน้ำฤ
ตำบลป่าเมี่ยง อำเภอดอยสะเก็ด
จังหวัดเชียงใหม่ ต่างมีชีวิต
ความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีความสุข
กับชีวิตที่พอเพียง มีความ
ภาคภูมิใจที่เกิดจากสองมือ
และหยาดเหงื่อแรงงาน

รู้ได้ทุกเมื่อ ในอนาคต**อุ่นเรือน**ตั้งใจว่าจะศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมให้มากยิ่งขึ้น
เพื่อมาพัฒนาการเพาะปลูกให้มีผลผลิตมากขึ้น เป็นรายได้สำหรับส่งบุตรสาวเรียน
ในระดับที่สูงขึ้น

ด้วยพระมหากรุณาธิคุณในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และพระบรมวงศ์ ทำให้วันนี้ราษฎรคนหนึ่ง
ของบ้านปางน้ำฤ ตำบลป่าเมี่ยง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่
มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีความสุขกับชีวิตที่พอเพียง มีความภาคภูมิใจ
ที่เกิดจากสองมือและหยาดเหงื่อแรงงาน ซึ่งจะเป็นแบบอย่างให้ราษฎรอื่นๆ
นำไปปฏิบัติบ้าง ขอพระองค์ทรงพระเจริญยิ่งยืนนาน 🙏

“เก็บป่าเพื่อสร้างป่า สร้างป่าเพื่อเอื้อชุมชน”

ดากพื้นที่ลุ่มน้ำขนาดเล็ก พื้นที่ประมาณ ๘,๕๐๐ ไร่ ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าขุนแม่กวง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีพื้นที่ค่อนข้างราบและขรุขระแบบลอนลูกคลื่น มีความลาดชันเฉลี่ย ๓.๓ เปอร์เซ็นต์ สูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ ๔๖๐ เมตร สภาพทั่วไปแห้งแล้ง ขาดความชุ่มชื้น ปริมาณน้ำในธรรมชาติมีน้อย ป่าไม้มีความเสื่อมโทรมเนื่องจากการลักลอบตัดไม้และจากไฟไหม้ป่า เมื่อฝนตกน้ำฝนจะไหลมาชะล้างหน้าดิน ซึ่งอุดมสมบูรณ์ลงมายังพื้นที่ลุ่ม และนำไปสู่การกัดเซาะดิน จนสภาพพื้นดินเหลือเป็นดิน หิน กรวดและลูกรัง ซึ่งพื้นที่แห่งนี้เอง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานพระราชดำริ เมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๒๕ ให้จัดตั้งเป็นศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยมีพระราชประสงค์ที่จะให้เป็นศูนย์กลางในการศึกษา ทดลอง วิจัย เพื่อหารูปแบบการพัฒนาต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ภาคเหนือ โดยต้นทางเป็นการศึกษาสภาพพื้นที่ ป่าไม้ต้นน้ำลำธาร ที่มีความอุดมสมบูรณ์เป็นหลัก และปลายทางเป็นการศึกษาด้านการประมง ตามอ่างเก็บน้ำต่าง ๆ ผสมกับการศึกษาด้านเกษตรกรรม ด้านปศุสัตว์

ประติมากรรมกสิกรรม

* ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

และโคนม และด้านเกษตรอุตสาหกรรม ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อราษฎรที่จะเข้ามาศึกษา
กิจกรรมต่าง ๆ ภายในศูนย์ฯ และนำไปใช้ปฏิบัติอย่างได้ผลต่อไป

ในการพัฒนาระยะแรกของ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่อง
มาจากพระราชดำริ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานรายละเอียดว่า

“...ส่วนล่างของพื้นที่ มีอ่างเก็บน้ำห้วยฮ่องไคร้ นอกจากนั้น ร่อง
ห้วยต่าง ๆ แห่งหมด ต้องสร้างอ่างเก็บน้ำและฝาย เพื่อกลับคืนความชุ่ม
ชื้นให้แก่พื้นที่ และพัฒนาคุณภาพของดิน

เริ่มด้วยการผันน้ำจากห้วยน้ำแม่ลาย และปล่อยน้ำลงมาเก็บไว้ใน
อ่างน้ำเล็ก ๆ ที่ได้สร้างลดหลั่นลงมาจากยอดของพื้นที่จนถึงอ่างเก็บน้ำ
ห้วยฮ่องไคร้ นอกจากนี้ ได้สร้างฝายชะลอน้ำ (Check Dam) ในร่องห้วยเล็ก ๆ
และได้ผันจากอ่างเก็บน้ำเล็ก ๆ ลงไปในร่องห้วยเล็ก ๆ นั้น เมื่อระบบน้ำ
เริ่มทำงานต้นไม้ที่ถูกทำลายก็ค่อย ๆ ฟื้นตัวขึ้นจนเป็นป่าสมบูรณ์ โดยไม่ต้อง
ปลูกขึ้นใหม่มากนัก ส่วนที่มีความลาดชันน้อยและใกล้อ่างเก็บน้ำห้วยฮ่องไคร้
ก็สามารถปลูกพืชไร่ ในอ่างเก็บน้ำห้วยฮ่องไคร้ก็สามารถเลี้ยงปลา การสร้าง
ระบบน้ำ กระทำระหว่างปี ๒๕๒๗ กับปี ๒๕๓๒

เมื่อมีระบบน้ำแล้ว จึงแบ่งพื้นที่ทั้งหมดเป็นเขต ๆ

๑. ในที่สูงและที่ที่เคยเป็นป่าสมบูรณ์ ได้ส่งเสริมให้เป็นป่าไม้ โดย
แบ่งเป็นเขตต่าง ๆ

๑) ส่วนที่มีน้ำเลี้ยงจากระบบตลอดเวลา (ฝาย Check dam และเหมืองที่มีน้ำหล่อเลี้ยง)

๒) ส่วนที่มีห้วยแห้ง แต่รับน้ำเป็นครั้งคราว (มี Check dam ที่รับน้ำฝนหรือจากระบบเป็นครั้งคราว)

๓) ส่วนที่มีห้วยแห้งที่รับน้ำธรรมชาติ (มี Check dam ที่รับแต่น้ำฝน)

๔) ส่วนที่มีห้วยแห้งที่รับน้ำธรรมชาติ (ไม่มี Check dam ที่รับน้ำฝน)

ใน ๔ กรณีนี้ ให้มีการปลูกต้นไม้เสริมบ้าง ไม่ปลูกเสริมบ้าง

๒. นอกจากนี้ ให้ทำการฟื้นฟูดินซึ่งส่วนมากเป็นหิน ดิน ทราย หินและดินลูกรัง ให้สามารถทำเป็นทุ่งหญ้าสำหรับปศุสัตว์บ้าง ปลูกพืชไร่บ้าง พืชสวนบ้าง

๓. ที่ใกล้อ่างเก็บน้ำ ห้วยช่องใคร ให้ทำนาข้าว

๔. ในอ่างเก็บน้ำห้วยช่องใคร ให้เลี้ยงปลา โดยตั้งเป็นกลุ่มหรือสหกรณ์การประมง หลังจากดำเนินการมาประมาณห้าปี ก็เริ่มเห็นผลของการปฏิบัติ หลังจากดำเนินการมาประมาณสิบปี ก็ได้เห็นผลของการปฏิบัติยิ่งชัดขึ้นอีก การอนุรักษ์ดินโดยใช้น้ำและหญ้าแฝกควบกันจะสามารถทำให้พื้นที่นี้มีความสมบูรณ์เต็มที่...”

๙ การฟื้นฟูพัฒนาพื้นที่ที่เป็นป่าเสื่อมโทรม แห่งเสด็จดินขาดความอุดมสมบูรณ์ ให้กลับคืนเป็นพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ เติบโตด้วยความมีชีวิตชีวาของ สสว.สิ่งที่มีชีวิตทั้งหลาย

ผลสำเร็จสู่ต้นแบบการพัฒนาด้วยพระปรีชาญาณ

สิ่งที่ถือว่าเป็นความสำเร็จสู่การเป็นต้นแบบของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยช่องใครอันเนื่องมาจากพระราชดำริ คือ รูปแบบของการฟื้นฟูพัฒนาพื้นที่ที่เป็นป่าเสื่อมโทรม แห่งแล้ง ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ ให้กลับคืนเป็นผืนป่าที่มีความอุดมสมบูรณ์ เติบโตด้วยความมีชีวิตชีวาของสรรพสิ่งที่มีชีวิตทั้งหลาย สิ่งต่างๆ

เหล่านี้ล้วนแต่เกิดมาจากพระปรีชาญาณที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานแนวพระราชดำริไว้ทั้งสิ้น

ความเปลี่ยนแปลงทางด้านป่าไม้ ดินและน้ำที่เกิดขึ้นนั้น เป็นความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นแบบค่อยเป็นค่อยไป ทีละเล็กทีละน้อย เมื่อมีความชุ่มชื้นจากการสร้างฝายชะลอความชุ่มชื้น (Check Dam) ทำให้ความชุ่มชื้นค่อย ๆ เกิดขึ้นแผ่ขยายออกไปทั้งสองข้างร่องน้ำ ซึ่งจะทำให้ต้นไม้งอกงามและความชุ่มชื้นนี้ก็จะมีส่วนช่วยป้องกันไฟป่า ต้นไม้ก็จะเจริญเติบโตได้ดีตลอดปี

ในการดำเนินงานของศูนย์ฯ นับตั้งแต่เริ่มต้นปี ๒๕๒๕ จนถึงปัจจุบัน นักวิชาการ เจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ ทุกคน ไม่ว่าจะเป็นห้วงเวลาใดก็ตาม ต่างตระหนักดีว่า ผลสำเร็จที่เกิดขึ้นและสามารถมองเห็นหรือสัมผัสได้นั้น หากขาดเสียซึ่งข้อมูลเชิงประจักษ์ที่จะมาสนับสนุนแล้ว สิ่งเหล่านั้นอาจจะขาดความน่าเชื่อถือลงไป ดังนั้นในการดำเนินงานตลอดเกือบ ๒๕ ปี ที่ผ่านมา จึงมีการรวบรวมและจัดเก็บข้อมูลอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะความเปลี่ยนแปลงที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากร ป่าไม้ ดิน และน้ำ รวมทั้งสิ่งต่างๆ ที่น่าสนใจและควรค่าแก่การศึกษาเรียนรู้

ป่าคือแหล่งพึ่งพิงของสิ่งมีชีวิต

ผืนป่าแห่งนี้เคยมีสภาพที่เสื่อมโทรมและแห้งแล้ง จนธรรมชาติไม่สามารถฟื้นฟูตัวเองเพื่อเอื้อประโยชน์ต่อชุมชนได้ดังคำพูดที่ว่า **“ดินเลว น้ำน้อย อากาศแล้ง คนไม่แล”** ทั้งนี้จำเป็นปัจจัยสำคัญให้การพัฒนาผืนป่าให้มีความอุดมสมบูรณ์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระราชดำริให้พัฒนาระบบชลประทาน

เพื่อการจัดเก็บน้ำและใช้ประโยชน์ การเพิ่มความชุ่มชื้นให้กับผืนป่าตามแนวพระราชดำริ คือ ระบบการซึมซับน้ำที่อยู่ใต้ดิน การสร้างฝายชะลอความชุ่มชื้น (Check Dam) และเหมืองส่งน้ำขนาดเล็ก เก็บกักน้ำไว้ตามแนวร่องหุบเขา ทำให้เกิดความชุ่มชื้นสู่ป่า สิ่งที่น่าทึ่งผลชัดเจนจากการสร้างระบบซึมซับน้ำอยู่ในดินให้กับผืนป่าพบว่า ระยะ ๑๕ ปี หลัง ไม่ปรากฏว่ามีไฟป่าเกิดขึ้นในศูนย์ฯ พันธุ์ไม้และลูกไม้เล็ก ๆ ที่กำลังเจริญเติบโตได้แพร่กระจายไปทั่วบริเวณผืนป่าและพร้อมที่จะเติบโตจากการเป็นสังคมเดี่ยวสู่สังคมที่หลากหลาย อันแสดงถึงความแข็งแรงของป่าที่เริ่มเปลี่ยนแปลงไปในทางเข้มแข็งเช่นกัน พรรณไม้ที่เจริญเติบโตมีลักษณะแตกต่างกันตามชนิดของพันธุ์ไม้ แต่ก็ผสมผสานกันทั้งรูปร่างและสีของต้นไม้ เกิดเป็นศิลปะที่ล้วนธรรมชาติเป็นผู้สร้าง การสร้างสรรค์ตามสภาพธรรมชาติมีสิ่งที่น่าสนใจหลากหลาย ทัศนะนั้นไม่ว่าจะเป็น รูปทรง สีผิว สัมผัสที่ได้พบเห็นจากภูมิประเทศ ต้นไม้ สิ่งมีชีวิต ล้วนแล้วเป็นองค์ประกอบทางสุนทรียภาพ และประการสำคัญการเจริญเติบโตของพันธุ์ไม้ที่เข้าสู่ความอุดมสมบูรณ์ของผืนป่านั้นยังต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันเพื่อความอยู่รอดและสมดุลของธรรมชาติ ไม่ว่าจะเป็นสังคมพืช สัตว์ ดิน น้ำ อากาศ ล้วนแล้วแต่มีส่วนร่วมในการสร้างสายสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน

ปัจจุบันพื้นที่ส่วนใหญ่ของศูนย์ฯ จะมีสภาพเป็นผืนป่าที่อุดมสมบูรณ์ จากเดิมที่มีสภาพเป็นดินหินกรวด กลายเป็นดินที่มีลักษณะของหน้าดินที่มีธาตุอาหารในดินเพิ่มขึ้น แนวพระราชดำริ การปลูกป่า ๓ อย่าง ๓ วิธี ได้ประโยชน์ ๔ อย่าง เป็นแนวพระราชดำริ **“สร้างป่าเพื่อชุมชน”** ผลที่ปรากฏแสดงถึงการพัฒนาฟื้นฟู และรักษาป่าเพื่อเอื้อประโยชน์ต่อชุมชน โดยใช้หลักปรัชญา **“เก็บป่าเพื่อสร้างป่า”** ช่วยให้

ชุมชนใช้ประโยชน์จากผืนป่าได้อย่างยั่งยืนโดยไม่ทำลายผืนป่าเดิม ตอบสนองปรัชญา
“เก็บป่าเพื่อสร้างป่า สร้างป่าเพื่อเอื้อชุมชน”

การพัฒนาความชุ่มชื้นสู่ป่าด้วยระบบทางธรรมชาติตามแนวพระราชดำริ
วิธีหนึ่งคือการใช้น้ำฝน เพื่อหล่อเลี้ยงชีวิตป่าและผืนดิน พบว่าชั้นดิน พีชพรรณ
ปริมาณน้ำฝน ความชื้นสัมพัทธ์ ปริมาณน้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติ ค่อย ๆ พัฒนาตัว
เองให้อุดมสมบูรณ์ขึ้นตามกระบวนการทางธรรมชาติ

ภาพที่ปรากฏเห็นถึงความเปลี่ยนแปลงในบริเวณพื้นที่แห่งนี้ คือ
“ที่สร้างความชุ่มชื้นสู่ผืนป่า เอื้อประโยชน์ต่อชุมชนและระบบนิเวศน์” ล้วนแต่
เกิดจากพระมหากรุณาธิคุณในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และเป็นสายใย
ของการพัฒนาในหลายด้าน ที่ได้พระราชทานพระราชดำริไว้ จากพื้นที่ที่
เสื่อมโทรม แห้งแล้ง ไม่สามารถทำกิจกรรมใด ๆ ในพื้นที่ได้ กลับมาเป็นพื้นที่
ที่มีแต่ความอุดมสมบูรณ์ มีความชุ่มชื้น เป็นที่ประจักษ์แก่สายตาของบุคคล
ทั่วไป สามารถเป็นพื้นที่ที่ให้เข้ามาเรียนรู้เพื่อเป็น “ต้นแบบ” ได้อย่างสมบูรณ์
ซึ่งเป็นสิ่งที่พิสูจน์ได้ว่าไม่สายเกินไปที่จะพัฒนาให้พื้นที่ที่ถูกทำลายจน
เสื่อมโทรมในที่อื่น ๆ ให้มีสภาพธรรมชาติกลับมาอุดมสมบูรณ์และชุ่มชื้น
อีกครั้งหนึ่ง 🐸

วีรบุรุษแห่งเอเชีย

(Time Asia's Heroes)

เมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้นายวิชัย วราศิริกุล กงสุลใหญ่ประจำเมืองฮ่องกง เป็นผู้แทนพระองค์เข้ารับรางวัลวีรบุรุษแห่งเอเชีย Time Asia's Heroes ในงานครบรอบ ๖๐ ปีของนิตยสารไทม์เอเชีย ซึ่งจัดขึ้นที่โรงแรมเดอะ ริช คาลตัน เมืองฮ่องกง

นิตยสารไทม์เอเชียได้ก่อตั้งขึ้นมาครบ ๖๐ ปี ทางฝ่ายบรรณาธิการนิตยสารจึงได้จัดทำเป็นฉบับพิเศษเพื่อฉลองครบรอบ ๖ ทศวรรษ ขึ้นในฉบับวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ โดยได้รวบรวมวีรบุรุษของเอเชียไว้ในหัวข้อ "60 Year of Asian Heroes" ไทม์ สถิติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในบทบาทของผู้ที่เป็นแรงบันดาลใจ ทรงเป็นกษัตริย์ที่ครองราชย์ยาวนานที่สุดในโลก โดยทรงพิสูจน์ให้เห็นที่ประจักษ์จากโครงการพระราชดำริกว่า ๓ พันโครงการ ที่ได้ช่วยเหลือประชาชนที่ยากจนให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

นิตยสารไทม์ฉบับล่าสุดซึ่งเป็นฉบับฉลองครบรอบ ๖๐ ปี ของนิตยสารที่มีชื่อเสียงระดับโลกฉบับนี้ได้ประกาศยกย่องเทิดทูนพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวว่าทรงเป็นหนึ่งในวีรบุรุษของเอเชียที่ทรงใช้หลักทศพิธราชธรรมเพื่อยุติความขัดแย้งและทรงนำประเทศไทยผ่านวิกฤตการณ์ต่างๆ ไปได้ด้วยดี

ไทม์ยังประกาศราชสถิติว่า พระมหากษัตริย์ของไทยพระองค์นี้ได้พิสูจน์ให้เห็นแล้วว่าตลอดระยะเวลาการครองราชย์อันยาวนานได้พิสูจน์ให้เห็นพระอัจฉริยภาพ และการทุ่มเทเพื่อพสกนิกรของพระองค์จนเป็นที่ประจักษ์แล้วจากโครงการพระราชดำริกว่า ๓,๐๐๐ โครงการ ที่ได้ช่วยเหลือประชาชนที่ยากไร้ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

นอกจากนี้ทมิยังชี้ว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเป็นกษัตริย์ที่ครองราชย์ยืนยาวที่สุดในโลกและทรงเป็นศูนย์รวมของคนไทยทั้งประเทศอย่างแท้จริง โดยเฉพาะในห้วงที่เกิดวิกฤตการณ์ทางการเมืองครั้งสำคัญ เช่น เหตุการณ์เมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๑๖ หรือเหตุการณ์เมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๓๕ หรือกระทั่งล่าสุดการรัฐประหารเมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ที่ผ่านมา นอกเหนือจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวแล้ว บุคคลสำคัญระดับโลกที่ได้รับเลือกเป็นวีรบุรุษแห่งเอเชียในฐานะผู้สร้างแรงบันดาลใจโดยนิตยสารทมิยังรวมถึง นายตึง เลี้ยว ผิง อดีตผู้นำอันยิ่งใหญ่ของสาธารณรัฐประชาชนจีน องค์กรดาไล ลามะ ผู้นำจิตวิญญาณของทิเบต และแม่ชีเทเรซาผู้ซึ่งเคยได้รับรางวัลโนเบล

ก่อนหน้านี้องค์การสหประชาชาติเคยทูลเกล้าฯ ถวายรางวัลแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในฐานะที่เป็นพระมหากษัตริย์นักพัฒนา และยอมรับว่าแนวทางเศรษฐกิจแบบพอเพียงที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระราชดำริริเริ่มไว้ตั้งแต่เมื่อเกือบ ๓๐ ปีที่แล้ว เป็นแนวทางที่เหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจโลกยุคปัจจุบันและอนาคต และยังนำหลักเศรษฐกิจแบบพอเพียงมาเป็นนโยบายขององค์การสหประชาชาติเพื่อนำไปเผยแพร่ต่อประเทศต่างๆ ทั่วโลกโดยเฉพาะประเทศที่กำลังพัฒนา

ด้วยพระอัจฉริยภาพและด้วยความเสียสละทุ่มเทเพื่อพสกนิกรของพระองค์ จึงไม่น่าแปลกใจที่ในงานพระราชพิธีฉลองครองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี ยาวนานที่สุดในโลกของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเมื่อเดือนมิถุนายนที่ผ่านมาซึ่งประมุขหรือผู้แทนพระองค์จากทั่วโลกที่เสด็จฯ มาร่วมในพระราชพิธีต่างเห็นพ้องต้องกันว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวคือ พระราชาแห่งพระราชา

ดังนั้นการที่นิตยสาร **ทมิ** ประกาศพระราชสดุดีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในฐานะวีรบุรุษแห่งเอเชียจึงถือเป็นความภาคภูมิใจและเป็นเกียรติอันสูงส่งสำหรับประเทศไทย อีกทั้งเป็นการตอกย้ำให้เห็นความศักดิ์สิทธิ์แห่งสถาบันพระมหากษัตริย์ไทยในฐานะที่เป็นศูนย์รวมใจของพสกนิกร ทั้งประเทศอย่างแท้จริง ซึ่งยากจะพบในประเทศอื่นใดในโลก 🙏

ข้อมูลจาก www.mof.go.th

รอยยิ้มเชื่อมโยง

๑๒๐ ปี ไทย-ญี่ปุ่น

สมลักษณ์ วงศ์งามขำ*

ผู้

เขียนมีโอกาสได้รับเชิญเป็นแขกของกระทรวงการต่างประเทศ เดินทางไปร่วมงานเทศกาลไทย ครั้งที่ ๘ ณ สวนสาธารณะโยโยกิ เขตชิบุยะ กรุงโตเกียว ระหว่างวันที่ ๑๒ - ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๐ นับได้ว่าเป็นวาระพิเศษด้วยตรงกับปีที่ ๑๒๐ แห่งการสถาปนาความสัมพันธ์อันดีทางการทูตระหว่างไทย - ญี่ปุ่น และตรงกับวาระปีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช กระทรวงการต่างประเทศและสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงโตเกียว จึงจัดให้มีนิทรรศการพิเศษขึ้น ๓ ส่วน ส่วนที่หนึ่งว่าด้วย ความสัมพันธ์ทางการทูตเศรษฐกิจและสังคมระหว่างไทย - ญี่ปุ่น ส่วนที่สองว่าด้วย ความสัมพันธ์ระหว่างพระราชวงศ์ของทั้งสองประเทศ และส่วนที่สามว่าด้วย พระราชกรณียกิจด้านการพัฒนาประเทศของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (ส่วนนี้สำนักงาน กปร. เป็นผู้จัดและมอบหมายให้ นายสุวัฒน์ เทพอารักษ์ ที่ปรึกษาด้านการประสานงานโครงการ และ นายชัชชัย ภูวิชัยสัมฤทธิ์ ผู้อำนวยการกองประชาสัมพันธ์ เป็นผู้ควบคุมไป)

การเดินทางครั้งนี้ผู้เขียนได้เยี่ยมชมงานทั้ง ๒ วันและได้ชมนิทรรศการต่างๆ ด้วยความสนใจอย่างยิ่ง ได้รับความรู้ใหม่ๆ หลายประการจึงอยากจะนำมาถ่ายทอดให้ผู้อ่านได้ทราบด้วย ดังนี้

*ผู้เชี่ยวชาญ ๑๐ สำนักราชเลขาธิการ

• วันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๓๐ ได้มีการลงนามปฏิญญาทางพระราชไมตรีและการพาณิชย์ระหว่างราชอาณาจักรสยามและญี่ปุ่น ดังนั้น ในปี ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นปีครบรอบ ๑๒๐ ปี รัฐบาลไทยและญี่ปุ่นจึงได้ตกลงให้มีกิจกรรมต่างๆ เพื่อเฉลิมฉลองทั้งปี ๒๕๕๐

• ตราสัญลักษณ์ลักษณะของงานเป็นรูปช่อดอกไม้ ๒ ช่อ สอดประสานเป็นรูปวงกลม คือดอกราชพฤกษ์ของไทย และดอกซากุระของญี่ปุ่น พร้อมกับคำขวัญภาษาญี่ปุ่นและภาษาไทย ถอดความว่า “รอยยิ้มเชื่อมโยง ๑๒๐ ปี ไทย - ญี่ปุ่น”

• เหล้าอาวาโม เหล้าพื้นเมืองของชาวโอกินาวา ตั้งแต่กลางศตวรรษที่ ๑๔ มีการผลิตและรสชาติคล้ายเหล้าโรงของไทย อีกทั้งยังใช้ข้าวไทยเป็นวัตถุดิบในการผลิต แสดงว่ามีการติดต่อค้าขายข้ามกันมาตั้งนานแล้ว แล้วยังแลกเปลี่ยนวิธีผลิตสุรากันด้วย

• ปลายศตวรรษที่ ๑๖ ชาวญี่ปุ่นเข้ามาค้าขายและตั้งถิ่นฐานในอยุธยามากขึ้น จนมีหมู่บ้านญี่ปุ่นอยู่นอกเกาะเมืองอยุธยา เกิดกรมอาสาญี่ปุ่น นางามาสะ ยามาตะ เข้ารับราชการในสมัยพระเจ้าทรงธรรมจนได้รับบรรดาศักดิ์เป็น ออกญาเสนาภิมุข

• ขนมหไทยเชื้อสายโปรตุเกสที่ชื่อว่า ผอ่ยทอง นั้น มีญาติพี่น้องอยู่ที่ญี่ปุ่น เรียกว่า เครังโซเมน เป็นเชื้อสายโปรตุเกสเหมือนกัน

• สมัยสมเด็จพระจักรพรรดิเมจิ ตรงกับสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทั้งไทยและญี่ปุ่นได้ดำเนินนโยบายเปลี่ยนแปลงประเทศให้ทันสมัยเพื่อรักษาเอกราชและอธิปไตยของชาติไว้เช่นเดียวกัน

• อัครราชทูตไทยประจำญี่ปุ่นคนแรก คือ พลตรีพระยาฤทธิรงค์ธวัชเชษฐ (ปี ๒๔๔๒) ส่วนอัครราชทูตญี่ปุ่นประจำไทยคนแรก คือนายมันจิโร อินางากิ (ปี ๒๔๔๐)

• นักเรียนทุนรุ่นแรกที่รัฐบาลไทยส่งไปเรียนที่ญี่ปุ่นเมื่อปี ๒๔๔๖ นั้น นักเรียนชายไปเรียนวิธีทอผ้า เลี้ยงไหม ทำทอง ส่วนนักเรียนหญิงไปเรียนวิชาปักสะดิง วาดเขียน และทำดอกไม้แห้ง มีการจัดตั้งสมาคมนักเรียนไทยในประเทศญี่ปุ่นเมื่อปี ๒๔๔๐ ปัจจุบันมีนักเรียนไทยในญี่ปุ่นประมาณ ๒,๐๐๐ คน

• ความสัมพันธ์ระหว่างพระราชวงศ์นั้น เริ่มมาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๕ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราวุธ สยามมกุฎราชกุมาร ได้เสด็จฯ เยือนญี่ปุ่นระหว่างเดือนธันวาคม ๒๔๔๕ - มกราคม ๒๔๔๖ พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี เสด็จฯ เยือนญี่ปุ่นถึง ๒ ครั้ง ในปี ๒๔๖๗ และ ๒๔๗๔

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ เยือนญี่ปุ่นระหว่างวันที่ ๒๗ พฤษภาคม - ๕ มิถุนายน ๒๕๐๖

สมเด็จพระจักรพรรดิอากิฮิโตะ เมื่อครั้งดำรงพระราชอิสริยยศเป็นมกุฎราชกุมาร เสด็จฯเยือนประเทศไทยครั้งแรก พร้อมด้วยมกุฎราชกุมารีมิชิโกะ เมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๐๗ หลังจากเสด็จขึ้นครองราชย์แล้ว สมเด็จพระจักรพรรดิอากิฮิโตะและสมเด็จพระจักรพรรดินีมิชิโกะ เสด็จฯ เยือนประเทศไทยเป็นประเทศแรก เมื่อเดือนกันยายน ๒๕๓๔ ทั้งสองพระองค์ได้เสด็จฯ เยือนไทยอีกเป็นครั้งที่สาม เพื่อทรงร่วมงานพระราชพิธีฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี ระหว่างวันที่ ๑๑-๑๕ มิถุนายน ๒๕๔๙

ในระดับพระราชวงศ์พระองค์อื่นๆ ของทั้งสองประเทศ ได้มีการเสด็จฯ เยือนไทยและญี่ปุ่น พระองค์ละหลายๆ ครั้ง นับเป็นความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นระหว่างพระราชวงศ์เป็นอย่างยิ่ง

งานเทศกาลไทยที่สวนสาธารณะโยโยกิ เขตชิบูยะ กรุงโตเกียว ที่ได้ไปเห็นมานั้น เป็นที่น่าชื่นใจเป็นอย่างยิ่ง คนแน่นตั้งแต่เริ่มเปิดงานตอนเช้า วันเสาร์ไปจนค่ำ มีทั้งคนไทยและคนญี่ปุ่นชนิดที่เรียกว่า มีดฟ้ามั่วดิน ท่านเอกอัครราชทูตไทยแล้วว่า คิดคำนวณจากปริมาณขยะที่คน มาทานอาหารและผลไม้ไทย รับประทานในงานคาดว่า วันแรก มีคนมาร่วมงานสองแสนคน และเพิ่มขึ้นอีกเท่าตัวในวันอาทิตย์ ในส่วนของนิทรรศการที่ได้กล่าวมา มีผู้เข้าชมและร่วมลงนามถวายพระพรชัยมงคล บนใบโพธิ์ทองถึงหกหมื่นคน เป็นที่ปลื้มปิติใจของผู้ที่มีส่วนร่วม ในการจัดเตรียมเนื้อหาสาระของนิทรรศการครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง 🍀

แนะนำผลิตภัณฑ์ของศูนย์ศึกษาการพัฒนา ห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ทากเอ่ยถึงศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเชียงใหม่หลายท่านคงจะรู้จักศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ แห่งนี้ อย่างดี ในเรื่องของการพัฒนาพื้นที่ที่ต้นน้ำลำธารตามแนวพระราชดำริ เพื่อให้เป็นพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิต ตลอดจนการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของราษฎรในภาคเหนือให้สามารถพึ่งตนเองได้และเป็นชุมชนที่เข้มแข็ง สิ่งหนึ่งที่เป็นที่ประจักษ์แล้วว่า การดำเนินงานตามแนวพระราชดำริจะก่อให้เกิดผลสำเร็จที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม ซึ่งจะเห็นได้จากสภาพพื้นที่ป่าที่กลับคืนสู่ความสมบูรณ์อีกครั้งหนึ่ง และส่งผลให้สภาพชีวิตความเป็นอยู่ของราษฎรดีขึ้น โดยมีการรวมกลุ่มของราษฎรในการแปรรูปผลิตภัณฑ์ต่างๆ เพื่อเป็นรายได้เสริมนอกเหนือจากรายได้จากภาคเกษตรโดยตรง

วันนี้จึงขอแนะนำผลิตภัณฑ์ของกลุ่มราษฎรที่ได้ร่วมแรงร่วมใจกันผลิตขึ้นมา โดยได้รับการสนับสนุนความรู้จากศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ฯ กรมส่งเสริมการเกษตรและศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคเหนือ ซึ่งประกอบด้วย เห็ดหลินจืออบแห้ง ผลิตภัณฑ์ชาสมุนไพร กระเทียมดอง สบู่เหลวมีส่วนผสมจากสมุนไพร ผ้าฝ้ายทอมือ ที่ยังคงความเป็นเอกลักษณ์ของชาวล้านนา ฯลฯ และรายได้ที่เกิดขึ้นจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ต่างๆ ดังกล่าวจะช่วยส่งเสริมให้กลุ่มอาชีพต่างๆ เหล่านี้มีความเข้มแข็ง และมีรายได้จุนเจือภายในครัวเรือนอย่างต่อเนื่องตลอดไป

สุภรัตน์ อินทราวุธ*

หากท่านมีโอกาสได้เข้าไปเยี่ยมชม “พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิต” หรือศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ฯ อย่าลืมแวะชมร้านค้าจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของกลุ่มราษฎรที่ตั้งอยู่ภายในศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ฯ ทั้งนี้ นอกจากช่วยเสริมสร้างรายได้ให้กับกลุ่มราษฎรแล้ว ยังเป็นการสร้างกำลังใจให้กลุ่มราษฎรมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพดียิ่งๆ ขึ้นต่อไป

*เจ้าหน้าที่กลุ่มประสานงานโครงการ ๓ (ภาคเหนือ)

โครงการเฉลิมพระเกียรติ

๘๐ พรรษา ปวงประชาเป็นสุขสานต์

เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ สำนักงาน กปร. ร่วมกับสำนักงานประมาณ จัดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติ ภายใต้ชื่อ “๘๐ พรรษา ปวงประชาเป็นสุขสานต์” เพื่อเฉลิมพระเกียรติในพระปรีชาสามารถ พระอัจฉริยภาพ และพระมหากรุณาธิคุณในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยมีกิจกรรมหลัก ๕ กิจกรรม ดังนี้

กิจกรรมที่ ๑ จัดทำหนังสือประมวลภาพเฉลิมพระเกียรติ

จัดทำหนังสือประมวลภาพหลักการทรงงาน “๘๐ พรรษา ปวงประชาเป็นสุขสานต์” เป็นการประมวลเรื่องเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจด้านการพัฒนา พร้อมพระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แบ่งเป็น ๘ ทศวรรษ ตั้งแต่ทรงพระเยาว์จนกระทั่งเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมราษฎรในทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ จนก่อเกิดเป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริกระจายทั่วทุกภูมิภาค กว่า ๓,๐๐๐ โครงการ จนถึง ๖๐ ปีครองราชย์ ที่นำมาซึ่งประโยชน์สุขให้แก่ราษฎรอย่างหาที่สุดมิได้ ส่งผลให้นานาอารยประเทศต่างน้อมนำแนวพระราชดำริ และทูลเกล้าฯ ถวายรางวัลต่าง ๆ มากมายจนนับไม่ถ้วน ความสำเร็จสูงสุดด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของ UNDP และทฤษฎีใหม่ หน้้าแฝก กังหันน้ำชัยพัฒนา เป็นต้น

กิจกรรมที่ ๒ การจัดนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติ แบ่งเป็น ๒ ส่วน

ส่วนที่ ๑ สำนักงาน กปร. ร่วมกับสำนักงานประมาณและศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จัดแสดงนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติ “๘๐ พรรษา ปวงประชาเป็นสุข ศานต์” ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริทั้ง ๖ แห่ง เพื่อแสดงถึงผลสำเร็จแห่งการพัฒนาในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยกำหนดระยะเวลาในการจัดนิทรรศการตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม - พฤศจิกายน ๒๕๕๐ ดังนี้

ครั้งที่ ๑ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเชียงใหม่ กำหนดจัดงานระหว่างวันที่ ๑๑ - ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๐ รวม ๕ วัน

ครั้งที่ ๒ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดฉะเชิงเทรา กำหนดจัดงานระหว่างวันที่ ๘ - ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๐ รวม ๕ วัน

ครั้งที่ ๓ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิภพทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดนราธิวาส กำหนดจัดงานระหว่างวันที่ ๓ - ๑๑ กันยายน ๒๕๕๐ รวม ๙ วัน

ครั้งที่ ๔ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเพชรบุรี กำหนดจัดงานระหว่างวันที่ ๑๙ - ๒๓ กันยายน ๒๕๕๐ รวม ๕ วัน

ครั้งที่ ๕ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดสกลนคร กำหนดจัดงานระหว่างวันที่ ๑๗ - ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๐ รวม ๕ วัน

ครั้งที่ ๖ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดจันทบุรี กำหนดจัดงานระหว่างวันที่ ๑ - ๕ ตุลาคม ๒๕๕๐ รวม ๕ วัน

ส่วนที่ ๒ การแสดงนิทรรศการที่ศูนย์การประชุมอิมแพค เมืองทองธานี ระหว่างวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ถึงวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ รวม ๗ วัน

กิจกรรมที่ ๓ การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

ได้กำหนดแนวทางการประชาสัมพันธ์การจัดงาน “๘๐ พรรษา ปวงประชาเป็นสุขสานต์” โดยมีแนวทาง ดังนี้

๑. การประชาสัมพันธ์ทางสื่อสิ่งพิมพ์ ประกอบด้วย โปสเตอร์ แผ่นพับ แผ่นภาพแจก และป้ายประชาสัมพันธ์
๒. การประชาสัมพันธ์ทางสื่อโทรทัศน์ ประกอบด้วย สารคดีเฉลิมพระเกียรติ จำนวน ๘๐ ตอน สารคดีเชิงข่าว และสปรอตประชาสัมพันธ์
๓. การประชาสัมพันธ์ทางสื่อวิทยุ ประกอบด้วย การจัดทำข่าวและสปรอตประชาสัมพันธ์ พร้อมสารคดีเฉลิมพระเกียรติ จำนวน ๕๒ ตอน
๔. การจัดแถลงข่าว และสื่อประชาสัมพันธ์ต่างๆ

กิจกรรมที่ ๔ กิจกรรมการประกวดมี ๒ กิจกรรม ได้แก่

๑. การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมและประกาศเกียรติคุณแก่บุคคลทั่วไปที่ได้น้อมนำแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน และดำเนินชีวิต แบ่งเป็น ๒ ด้าน คือ

- ๑.๑ บุคคล แบ่งเป็น ประชาชนทั่วไป และเกษตรกรที่ทำการเกษตรทฤษฎีใหม่
- ๑.๒ ธุรกิจ แบ่งเป็น ธุรกิจขนาดใหญ่ ธุรกิจขนาดกลาง และธุรกิจขนาดย่อม

โดยในแต่ละประเภท ผู้ชนะเลิศจะได้รับถ้วยพระราชทานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงชนะเลิศได้รับโล่เกียรตินิยมของนายกรัฐมนตรี และรางวัลชมเชยจะได้รับใบประกาศจากสำนักงาน กปร.

๒. การประกวดระดับเยาวชนในทั่วประเทศทุกภูมิภาค ของประเทศประกอบด้วย ๓ กิจกรรม คือ

๒.๑ การประกวดการกล่าวสุนทรพจน์ ในหัวข้อ “๘๐ พรรษา ปวงประชาเป็นสุขสานต์” ของนิสิตนักศึกษา ในระดับอุดมศึกษา ในพื้นที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๖ ครั้ง

๒.๒ การประชันกลอนสด ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในพื้นที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๖ ครั้ง

๒.๓ การประกวดวาดภาพเฉลิมพระเกียรติ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในพื้นที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๖ ครั้ง

โดยผู้ชนะเลิศในระดับพื้นที่ทั้ง ๓ กิจกรรม จะได้รับโล่พระราชทานจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พร้อมทุนการศึกษา รองชนะเลิศได้รับโล่จากสำนักงาน กปร. พร้อมทุนการศึกษา และรางวัลชมเชย ได้รับโล่จากสำนักงานประมงพร้อมทุนการศึกษา

จากนั้นจะนำผู้ชนะเลิศ และรองชนะเลิศจากการประกวดการกล่าวสุนทรพจน์ และการประชันกลอนสด ทั้ง ๖ พื้นที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนา มาร่วมแข่งขันเพื่อหาผู้ชนะเลิศในระดับประเทศ รับถ้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อีกครั้ง

กิจกรรมที่ ๕ การจัดสื่อมวลชนล้นยศ

สำนักงาน กปร. นำสื่อมวลชนจากส่วนกลาง ทั้งสื่อโทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ และนิตยสาร เยี่ยมชมและศึกษาข้อมูลจากสถานที่จริง และสัมภาษณ์เกษตรกรที่ได้รับประโยชน์จนกระทั่งมีชีวิตที่ดีขึ้น โดยจะเดินทางไปยังศูนย์ศึกษาการพัฒนาทั้ง ๖ แห่ง และโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่ใกล้เคียงด้วย 🐉

วารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๑ ประจำเดือน มกราคม - มีนาคม ๒๕๕๐

คณะที่ปรึกษา

นายสมพล พันธุ์มณี
เลขาธิการ กปร.

นายเฉลิมเกียรติ แสนวิเศษ
รองเลขาธิการ กปร.

นายปรกรณ์ สัตยวงษ์
รองเลขาธิการ กปร.

นายสุวัฒน์ เทพอารักษ์
ที่ปรึกษาด้านการประสานงานโครงการ

นายโกวิทย์ พ่างวานิชย์
ที่ปรึกษาด้านการประสานงานโครงการ

บรรณาธิการ

นางสาวศรีนิตย์ บุญทอง
ที่ปรึกษาด้านการพัฒนา

บรรณาธิการบริหาร

นายชัยชัย ภูวิชัยสัมฤทธิ์

คณะบรรณาธิการ

นายปวิทร์ นวะมะรัตน์
นายประสาก พาศิริ
นายวรกานต์ จุฑานนท์
นายศุภรัชต์ อินทรารุส
นายตรีวิทย์ วิณิชสำเภากิพย์
นายณรินทร์ กาญจนฤกษ์
นางสาวจำเนียร เพียรไม่คลาย
นายปริญญาวัฒน์ วัชรอากาศ
นายวัชร ทัศนภาค

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ และพระบรมวงศ
๒. เพื่อเผยแพร่พระราชกรณียกิจในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และพระบรมวงศ ที่ได้พระราชทานแนวพระราชดำริด้านการพัฒนาประเทศให้บังเกิดความยั่งยืน
๓. เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวพระราชดำริและโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริให้แก่ประชาชน หน่วยงานภาครัฐ เอกชน และสื่อมวลชนให้ได้รับทราบข้อมูลอย่างถูกต้องและกว้างขวางยิ่งขึ้น

ภาพประกอบปกจากผลงานของเยาวชนที่ชนะการประกวดวาดภาพเฉลิมพระเกียรติ ที่จัดขึ้นโดยสำนักงาน กปร. ณ สวนหลวง ร.๙

กองบรรณาธิการ

นางศศิพร ปาณิกบุตร
นางสาววิไล ทมออกอรุณ
นางปิยวรรณ ทองคำ
นางสาวสิริวันท์ กลิ่นละมุน
นางสาวรัตนาเวดี สำราญสุข
นางสาวณัฐฤดี แสนทวีสุข
นางสาวพิมพ์จันทร์ บุตรเนียร

พ่ายภาพ

นายวิชาญ ธีระสืบสกุล
นายทวิศักดิ์ เป็นคัมภีชาติ
นายพิสิทธิ์ วิเชียรภทพร
นางสาวธัญวรรณ เชียงเงิน

พ่ายพิสูจน์อักษร

นางสาวสุธิดา พรรณคงษ์
นางสาวมณฑิกา โพธิ์ทอง

ดำเนินการโดย

กองประชาสัมพันธ์

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๓๗ ทำเนียบรัฐบาล โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า (เดิม)
ถนนราชดำเนินนอก เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐
โทร. ๐ ๒๒๕๐ ๖๑๙๓-๑๙๙๙
โทรสาร ๐ ๒๒๕๐ ๖๒๐๖, ๐ ๒๖๒๙ ๙๑๘๐
<http://www.rdpb.go.th> e-mail : pr@rdpb.go.th
ตู้ ปณ.๙ ปณฝ.ทำเนียบรัฐบาล กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๒

โปรดทราบ

บทความ ข้อเขียนต่างๆ ในวารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียน มิใช่เป็นความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ